

Türkiye
Solunum
Araştırmaları
Derneği

Solunum Aktüel

YIL: 6

SAYI: 18

www.solunum.org.tr

ISSN: 1309-5285

COPD
2015

17-18 Nisan
2015'de Harbiye Askeri Müzesi'nde üçüncüsü gerçekleşen COPD İstanbul toplantısına dünyaca ünlü konuşmacılar katıldı.

Sayfa 6

Başlangıcı yakın geçmişe dayanan "hekime şiddet" eğrisi, maalesef her geçen gün daha da yükselmeye devam ediyor.

Sayfa 8

İstanbul hakkında kitapları olan ve birçok ünlüye İstanbul rehberliği yapan Saffet Emre Tonguç ile seyahat hakkında...

Sayfa 15

Sosyal sorumluluklara bakış

TÜSAD Başkanı Dr. Filiz Koşar, sosyal sorumluluk projeleri kapsamında düzenlenen özel gün aktivitelerine karşı derneğin tutumundan ve gerçekleştirdiği etkinliklerden bahsetti.

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD); 1970 yılında kurulmuş, göğüs hastalıkları alanında faaliyet gösteren mesleki ve bilimsel bir uzmanlık derneği olmanın yanı sıra tüberküloz ağırlıklı kurumsal yapılanmaların dışındaki ilk sivil toplum kuruluşudur. 1978 yılından bu yana da kamu yararına çalışan dernek statüsünü kazanmıştır. Derneğimizin tüzüğünde açık biçimde belirtildiği gibi, amaçlarımız yalnız göğüs hastalıkları alanında çalışan hekimlerin bilimsel faaliyetlerini desteklemek ve haklarını savunmak değil, bunların yanında, ülkemiz ve tüm dünyada akciğer sağlığını korumak adına çalışmalarda bulunmak ve bu amaçla eğitici ve öğretici toplantılar, kurslar düzenlemek ve sosyal çalışmalarda bulunmaktır. Gerekliğinde hükümet, sağlık otoriteleri, meslek örgütleri, yurt içinde ve yurtdışında aynı ve benzeri konularda çalışan bilimsel kuruluşlarla, sağlık çalışanları ve sivil toplum örgütleri düzeyinde girişimlerde bulunmak ve güç birliği yapmak şeklindedir.

İlköğretim çağından itibaren öğrencilerimize bu bağımlılığın getirdiği zararları, kendi yaşatları ve arkadaşlarının gözünden aktarmaya çalışıyoruz. Bu yıl da "Tütün Kontrolü Çalışma Grubu"muzun önderliğinde 18 yaş altı gençler arasında tütün ve tütün ürünlerinin zararlarına dikkat çekmek, farkındalık yaratmak amacıyla "Gençlik Gözüyle Akciğer Sağlığı" isimli Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu (TFSF) onaylı bir fotoğraf yarışması düzenledik. Jürimizle fotoğraflar arasında birinci, ikinci, üçüncü ve üç adet de mansiyon ödülüne layık altı fotoğrafı seçerek ödülleri öğrenciler ve velilerine verdik. Dünya KOAH, Spirometre ve Astım Günleri'nde, yerel yönetimlerle işbirliği kurarak Anadolu ve İstanbul'un çeşitli ilçelerinde halka yönelik eğitim seminerleri ve tarama testleriyle toplumsal farkındalığı artırma, büyük şehirlerin metro istasyonlarındaki reklam panoları ve halka yönelik bilgilendirme kitap veya broşürleri ile akciğer sağlığı konusunda daha bilinçli bir toplum oluşturma görev ve sorumluluğunu yerine getirmeye çalışıyoruz. Hep birlikte daha sağlıklı günleri yaşamak dileğiyle...

Farkındalığı arttırıyoruz

Bir sivil toplum kuruluşu olarak sosyal sorumluluk projelerimizi her yıl ilgili çalışma gruplarımızla birlikte; Dünya Tüberküloz Günü, Dünya Astım Günü, Dünya Sigarasız Günü, Dünya Spirometre Günü, Dünya KOAH Günü etkinliklerini hastalıklara karşı halkımızın farkındalığını arttırmaya yönelik olarak yürütmekteyiz. Dünya Sigarasız Günü'nde; sigara bağımlılığı için en önemli ve tehlikeli zaman dilimi olan orta öğrenim dönemi genç yaş grubunda bu sağlık problemine dikkat çekmek adına son üç yıldır, resim ve fotoğraf yarışmaları ve dijital ortamda paylaşılan kısa videolarla

SOLUNUM 2015'e doğru...

SOLUNUM 2014'ün hemen ardından başlayan TÜSAD 37. Ulusal Kongresi "SOLUNUM 2015" çalışmaları son sürat devam ediyor.

17-21 Ekim 2015 tarihleri arasında Çeşme Sheraton Otel'de gerçekleştirilecek olan Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği 37. Ulusal Kongresi SOLUNUM 2015'in hazırlıkları sürerken kongre organizasyon komitesi olarak bizler, siz değerli meslektaşlarımızın beğenisine layık bir kongre hazırlayabilmek için keyifli, bir o kadar da verimli kongre organizasyon toplantılarımıza devam ediyoruz. Bu çalışmaların neticesinde hepimizin mesleki gelişimine çok katkıda bulunacağını düşündüğümüz bilimsel programımız şekillendi; gerek kongre web sayfamızdan (www.solunum.org.tr/solunum2015), gerek e-mailler gerekse sosyal medya aracılığıyla sizlerle paylaşmaya başlandı. Hedefimiz sizlerin kongre sırasında bir yandan teorik bilgilerinizi güncellerken, diğer yandan kurslar ve workshoplarla pratik yapma imkanı bulabilmeniz.

Kongrede neler var?

Kongremizin ilk gününde birbirinden değerli 9 adet kurs gerçekleştirileceğini, kongremize kayıt yaptıran tüm üyelerimizin ek bir ücret ödmeden kurslarımıza katılma şansı olduğunu bir kez de buradan sizlere duyurmak istiyoruz. Ancak, kurslarımızın daha verimli geçmesini sağlayabilmek, daha fazla birebir iletişim olanağı sunabilmek için katılımcı sayılarının sınırlı tutulacağını hatırlatmak istiyor, gecikmeden katılmak istediğiniz kursa

kaydınızı yaptırmanızı öneriyoruz. Kurslarla ilgili ayrıntılı bilgiye yine web sayfamızdan ulaşabilir, programlarını inceleme imkanı bulabilirsiniz. Bu kurslarımızın dışında sizlere duyurmak istediğimiz diğer bir etkinlik, kongremizden hemen önce 16-17 Ekim 2015 tarihlerinde TÜSAD ve ACCP (American College of Chest Physicians) işbirliğiyle ülkemizde ikinci kez gerçekleştirilecek olan "Chest Board Review" kursu. Bilimsel programının yapılandırılması ve konuşmacıların görevlendirilmesi ACCP tarafından yapılan bu kursa katılımcılar; her konuyu uzmanıyla birebir tartışabilecek, Göğüs Hastalıkları alanındaki ana başlıkları hem teorik hem de olgular eşliğinde pratik yaparak güncelleme, aynı zamanda çok değerli yerli ve yabancı konuşmacıları hem bu kursta, hem de sonrasında kongremizde dinleme imkanı bulabilecekler. Çeşme Radisson Blu Hotel'de gerçekleştirilecek bu kursun detaylı programına web sayfamızın kurslar başlığı altından ulaşabilirsiniz.

Devamı **sf 5'te**

**Türkiye
Solunum
Araştırmaları
Derneği**

“Türkiye Solunum
Araştırmaları Derneği” adına

YAYIN

İmtiyaz sahibi:

Dr. Mecit Süerdem

Yazı İşleri Müdürü:

Dr. Benan Çağlayan

Editör:

Dr. Oğuzhan Okutan

Editör Yardımcıları:

Dr. Berna Eren Kömürcüoğlu

Dr. Ali Fidan

Yayın Koordinatörü

Hatice Yıldırım

Yönetim Merkezi:

Kozyatağı Mah.

Sümko 2 Sitesi

M7 Blok K: 10 D: 41

Kadıköy İstanbul

Tel: 0216 410 22 58 – 59

Faks: 0216 410 22 60

solunum@solunum.org.tr

www.solunum.org.tr

YAPIM

Impress & Unica

SD Reklam Tasarım ve

Medya Hizmetleri Ltd. Şti.

Levent Loft, Büyükdere Cad.

No:201 A Blok Kat:1 Daire:17

Şişli/İstanbul

Tel: 0212 324 74 10

www.impressunica.com

BASKI

Mass Production

Yenimahalle Mh. Ara 2.

Sok. No:6-b Küçükçekmece

İstanbul

Tel: 0212 592 33 32

www.massproduction.com.tr

Baskı Tarihi: Ağustos 2015

Yayın türü:

Yerel Süreli Yayın

Solunum Aktüel yılda üç sayı

olarak yayınlanır. Gazetede

yer alan yazılar izinsiz

kullanılamaz. Gazetede

yayınlanan röportaj veya

köşe yazılarındaki görüşler

ile ilgili sorumluluk tamamen

röportaj veren kişilere ve

yazarlara aittir.

ISSN: 1309-5285

Değerli Solunum Aktüel okurları

Yeni sayımızda yine gündemin nabzını tutuyor, SOLUNUM kongresinin hazırlıklarını sizlerle paylaşıyoruz.

Uzun soluklu bir maraton olan TÜSAD 37. Ulusal Kongresi SOLUNUM 2015'in hazırlıkları tüm hızıyla devam ederken, geçtiğimiz yıl kurulan ve büyümeye devam eden Genç Akademisyenler buluşmasını (sf.3), sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin artmasında yasaların bize anlattıklarını (sf.8) okuyabilirsiniz. TÜSAD'ın kuruluşundan bu yana her adımda emeği bulunan Dr. Mustafa Yaman, sf. 7'deki röportajında mesleğini ve halen onur üyesi olduğu derneğini anlattı. Tütün Kontrolü Çalışma Grubu'nun etkinliklerini sf.10'da, ikinci defa gerçekleşen Çalışan Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Sempozyumunun detaylarını sf.13'de bulabilirsiniz. Günümüzde en sık görülen hastalıklardan biri olan astım, alınan bazı önlemlere rağmen giderek artıyor.

Dr.Sami Öztürk bu hastalıkla nasıl başa çıkılabileceğini ve toplumu bilinçlendirmenin aslında ne kadar önemli olduğunu sf.11'de kaleme aldı. Göğüs Hastalıkları alanında özel laboratuvar çalışmalarının kim tarafından yapılması gerektiğini ince detaylarıyla Dr. Ali Fidan sizin için sf.4'te anlattı. Çorum Göğüs Hastalıkları eski başhekimlerinden olan Dr. Şükrü Tokathoğlu'nun “işkembe döneri” nasıl keşfettiğini ve İstanbul hakkında 6 kitabı bulunan Saffet Emre Tonguç'un seyahat notlarını keyifle okumanızı dilerim.

Bir sonraki sayımızda görüşmek dileğiyle...

Dr. Oğuzhan Okutan

Göğüs Hastalıklarında Özel Dal Hemşireliği

Başta TÜSAD olmak üzere birçok dernek, hemşirelerin istedikleri alanlarda uzmanlaşmalarına önayak oluyor.

■ DR. BERNA EREN KÖMÜRCÜOĞLU

20. yüzyılda bilim ve teknolojiye, özellikle de tıpta meydana gelen gelişmelerle uygulamaya giren tetkik ve tedavi yöntemleri, her branşta olduğu gibi Göğüs Hastalıkları branşında da hekimler arasında bazı konularda özelleşmeyi / spesifikleşmeyi zorunlu kıldı. Öncelikle göğüs dal hastaneleri ya da büyük üniversite hastaneleri gibi çok sayıda göğüs hastalıkları hekimini barındıran hastanelerde; belli hasta gruplarının daha kolay takip ve tedavi edilmesi amacıyla, özel poliklinikler ve tedavi üniteleri açılmaya başlandı. Göğüs Hastalıkları'nda yan dallarımız dahiliye gibi çok olmasa da; girişimsel bronkoloji üniteleri, göğüs yoğun bakımları, torasik onkoloji üniteleri, uyku laboratuvarları, tüberküloz klinikleri, astım / alerji poliklinikleri, KOAH ve sigara bırakma poliklinikleri, solunum rehabilitasyon üniteleri, intersitisyel akciğer hastalıkları polikliniği gibi aslında hiç de azımsanmayacak birimleri içeriyor. Hekimlerin belli konularda özelleşmesi, hasta gruplarına özgül uygulanan tetkik, tedavi ve girişimlerin artması, kaçınılmaz olarak hemşirelik hizmetlerinde bir özelleşme ihtiyacını gündeme getirdi. Başta TÜSAD olmak üzere birçok dernek ve T.C. Sağlık Bakanlığı, belli konularda özelleşmek isteyen hemşirelerimize eğitim verilmesini ve sertifikalandırılmasını desteklemenin yanı sıra bu konularda sertifika programları da düzenliyor.

Hemşirelerimiz, hem belli konularda kendilerini geliştirerek bilgi ve görgülerini üst seviyeye taşıyorlar, hem de bir ekibin parçası olarak hasta takip ve tedavisinde hekimin yanında aktif görev alıyorlar. Böylece deneyimli bir ekiple çalışmak hekimlerin iş yükünü azaltırken, hasta memnuniyetini de artırıyor. ●●

TÜSAD-Genç Akademisyenler buluşması

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin geçtiğimiz yıl kurulan ve hızla büyüyen Genç Akademisyenler Grubu, bu kez İstanbul Büyükkada'da buluştu.

■ DR. ARZU MİRİCİ

Dr. Arzu Mirici

Dr. Filiz Koşar

Çoğunluğu Anadolu'da uzman hekim olarak görev yapan ve akademik faaliyetlerini sürdürmeyi amaçlayan 40'tan fazla meslektaşımız, ortak amaçlarını TÜSAD'da gerçekleştirmek için bir araya geldi. İlk kez TÜSAD Ulusal kongresi SOLUNUM-2014'te toplanan üyeler, bu kez araştırma olanakları ve yöntemleri konusunda bilgi ve deneyimlerini paylaşma ve eksiklerini saptama olanağı buldular. Mayıs başında Büyükkada'da gerçekleştirilen toplantıya konuşmacı olarak Dr. Murat

Türkeş ve Bahattin Hamarat katıldı. Toplantının ilk bölümünde, bilimsel araştırmalarda kullanılan istatistik yöntemlere genel bir bakış ve sorulara yer verildi. Bu toplantının ardından daha kapsamlı ve bir tıp doktorunun gereksinim duyduğu konularda bir kurs düzenlenmesine ve bu çalışmanın SOLUNUM 2015'de yer almasına karar verildi. Toplantının öğleden sonraki bölümündeyse deneyimli akademisyen Dr. Murat Türkeş; bilimsel yayın hazırlama ve dergilerle ilgili

deneyimlerini paylaştı, soruları yanıtladı. Akademik çalışmalar sırasında karşılaştığımız ve çoğu kez el yordamıyla çözmeye çalıştığımız teknik konular masaya yatırıldı; bu konularda sürekli yenileme ve iletişim gerekliliği üzerinde duruldu. Toplantının son bölümünde; Genç Akademisyenler grubunun halen yürütmekte olduğu klinik ve anket tarzındaki araştırmalar hakkında gelişmeler paylaşıldı. Bu çalışmalarla ilişkin gerçek zamanlı veri toplanması, erken sonuçların kongrelerde sunulması ve farklı merkezlerdeki sorunlar ile çözüm önerileri tartışıldı.

İlk klinik çalışmamızın erken sonuçlarını SOLUNUM 2015'de sunmayı hedefliyoruz.

Bu çalışma sırasında edindiğimiz deneyimler, yeni çalışmalar için istek ve hevesimizi artırdı. Kuruluşundan bu yana kısa bir süre geçmesine rağmen, her geçen gün gruba katılmak için başvurular alıyoruz. Başlangıçta kuruluş amacımız; akademik çalışmalarına devam etmek isteyen devlet hastanelerinde görevli uzmanlarla yeni kurulan üniversitelerdeki öğretim üyelerine destek olmak, gerek bilimsel

gerek idari konularda paylaşma zemini oluşturmaktı. Ancak bir yıldan kısa bir sürede sadece bu özellikteki hekimler değil, ekip çalışmasına inanan ve bundan keyif alan daha kıdemli hekimler de bize katılmaya başladı. Önümüzdeki günlerde çok merkezli klinik araştırma ve anket bazlı çalışmaların sayısının artacağını düşünüyoruz. Çalışma konularının hem GEAK üyelerinden hem de TÜSAD çalışma grupları tarafından önerilmesi mümkün oluyor. Çalışmanın planlanması ve kullanılacak yöntemler konusu, çalışma grubu yürütme kurulu tarafından hazırlanarak TÜSAD-GEAK Grubu'nda tartışmaya açılıyor ve son hali veriliyor. Bu durumda hekimler, hem bilimsel araştırma konusunda bilgilenme hem de bir ürün ortaya çıkarma fırsatı yakalıyorlar. Sosyal programla birlikte bir buçuk gün süren etkinlik sırasında genç akademisyenler, bir yandan meslektaşlarını ve koordinatör hocaları tanıma fırsatı bulurken bir yandan da kısa ama keyifli bir hafta sonu tatili yaşadılar. Genç Akademisyenler, bilimsel araştırmalara katılmanın yanı sıra TÜSAD bölge temsilciliği görevini de üstlendiler. Böylece bölge hekimleriyle temas kurularak güncel konulara yönelik toplantılar düzenlenmesinde belirleyici rol alacaklar. Önümüzdeki dönem için bölge temsilcilerimizin önerileriyle, ihtiyaç duyulan konularda toplantılar yapılması planlandı. ●●

Göğüs Hastalıkları'nda özel laboratuvar testleri

Göğüs Hastalıkları alanında özel laboratuvar çalışmalarını kim yapmalı: Doktor mu? Yardımcı Sağlık Personeli mi? ■ DR. ALİ FİDAN

Tıbbın her alanında olduğu gibi Göğüs Hastalıkları alanında da teknolojik gelişmeler baş döndüren bir hızla hayatımıza girmeye devam ediyor. Hem tanı, hem de tedavi alanında birçok yeni uygulamayı kullanmaya başladık. Bu değişim beraberinde bazı sorun ve tartışmaları da getirdi. "Göğüs Hastalıkları alanında özel laboratuvar çalışmalarını kim yapmalı: Doktor mu? Yardımcı Sağlık Personeli mi?" Bazı hastanelerde Göğüs Hastalıkları uzmanlarının Solunum Fonksiyon Testleri'ni (SFT) yapmasının istenmesi ve hatta bu konuda taraflarına baskı uygulanmasının e-posta gruplarında yakın zamanda tartışılması buna bir örnek.

Göğüs Hastalıkları alanında özel laboratuvar çalışmalarını kim yapacak?

Ülkemizde halihazırda birçok test ve uygulamanın kim tarafından ve hangi standartlarda yapılacağına dair yönetmelik maalesef bulunmuyor. Bu koşullarda, evrensel geçer ölçü olarak; "Tıp neyi gerektirir?"e ve yurt dışındaki uygulamalara / kurallara bakmak uygun olacaktır. Birinci önceliğimiz hasta güvenliği olduğundan yola çıkarak SFT, 6-dakika Yürüme Testi (6dkYT), Kardiyopulmoner Egzersiz Testi (KPET) çerçevesinde konuyu inceleyebiliriz.

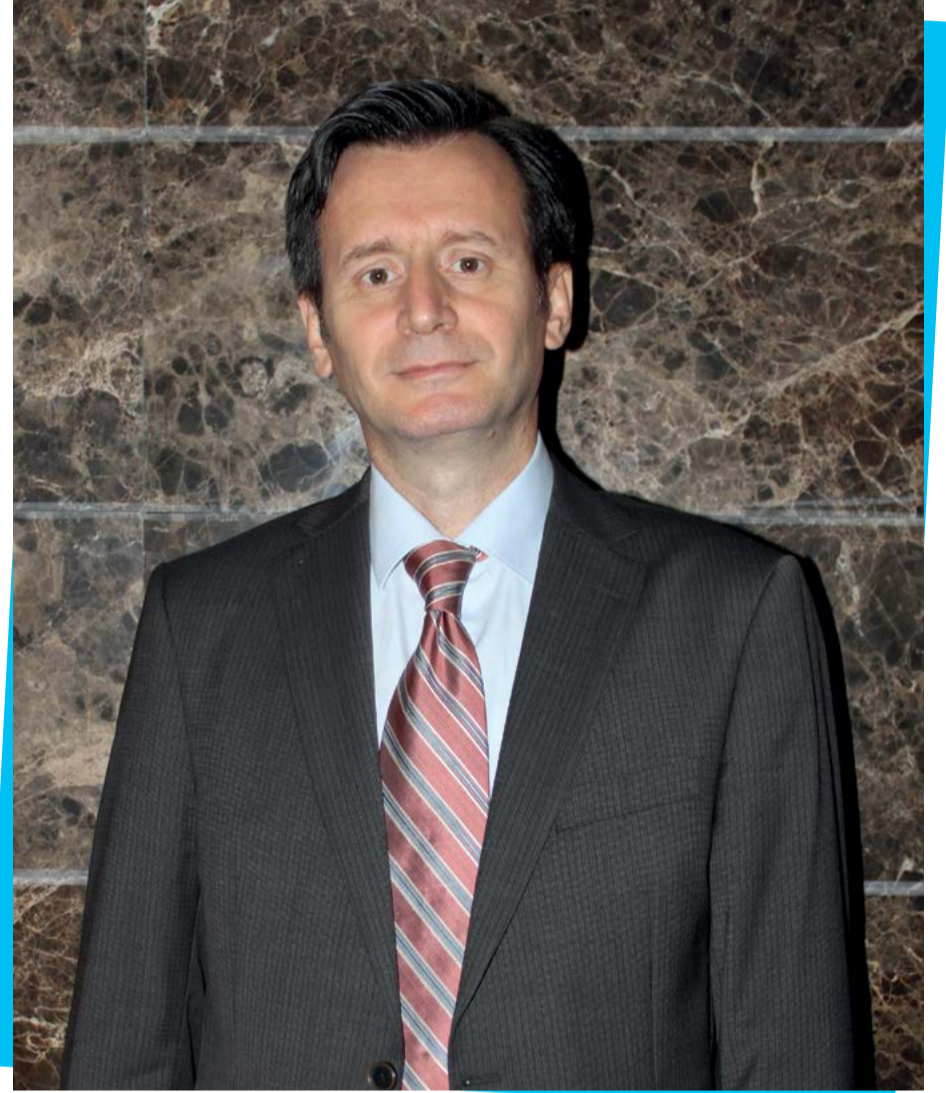
Solunum Fonksiyon Testi (SFT), endikasyon ve kontrendikasyonları testi isteyen hekim tarafından belirlendiğine göre, bu konuda yeterli eğitim almış yardımcı sağlık personeli yani SFT teknisyeni tarafından rahatlıkla ve kolaylıkla yapılabilir. Nitekim ülkemizde SFT, büyük çoğunlukla eğitim almış SFT teknisyenleri tarafından yapılagelmekte. Dünyadaki uygulamalar da benzer nitelikte olup, birçok gelişmiş ülkede SFT teknisyenliğinin eğitim ve sertifikasyonu için standartlar belirlenmiş durumda. American Thoracic Society (ATS) / European Respiratory Society (ERS) kılavuzunda (ATS/ERS Task Force: Standardization of Lung Function Testing, Eur Respir J, 2005) belirtildiği gibi hemşire, sağlık memuru gibi kişilerin, ek olarak SFT eğitimini almaları gerekli ve yeterli bulunuyor. Ancak belli aralıklarla güncelleme eğitimlerinin düzenli olarak yapılması öneriliyor. 6 dakika Yürüme Testi'nde (6dkYT)

kendi doğası gereği testin şiddeti ve ağırlığı hasta tarafından belirlendiğinden, yine hasta istediği zaman dinlenebilme imkanı bulunduğu için bu test, eğitimini tamamlamış yardımcı sağlık çalışanı tarafından yapılabilir. Test sırasında doktor bulunmasına gerek yoktur ancak testi isteyen doktorun özel bir risk öngörüp istemesi durumunda, test esnasında doktor refakati gerekebilir (ATS Statement: Guidelines for the Six-Minute Walk Test, Am J Respir Crit Care Med, 2002). 6dkYT uygulayacak teknisyenin mutlaka kardiyopulmoner resüsitasyon eğitimi almış olması gereklidir.

Kardiyopulmoner Egzersiz Testi (KPET) ise submaksimal veya maksimal efor ile kardiyopulmoner yanıtın değerlendirildiği bir test olup mutlaka hekim gözetiminde, tercihen de göğüs hastalıkları ya da kardiyoloji uzmanları tarafından yapılması gerekiyor. ATS ve CHEST tarafından ortak hazırlanan dokümanda (ATS/ACCP Statement on Cardiopulmonary Exercise Testing, Am J Respir Crit Care Med, 2003) belirtildiği gibi ideal koşullar sağlanmış olsa dahi 2-5 / 100.000 mortalite KPET'in mutlaka hekim gözetiminde yapılması gerekliliğinin bir başka göstergesi. Testte hangi protokolün kullanılacağından acil durum müdahalesine kadar tüm sorumluluk testi uygulayan hekimde olacaktır. Yine ekipte yer alan yardımcı sağlık personelinin de, EKG'deki ST çökmesi ve aritmileri tanıyacak derinlikte bir eğitim almış olmaları gerektiğini de eklemek gerekir. Sonuç olarak, Göğüs Hastalıkları alanında özel laboratuvar çalışmalarını kimin yapacağı sorusunun cevabı

"6dkYT uygulayacak teknisyenin mutlaka kardiyopulmoner resüsitasyon eğitimi almış olması gerekiyor."

olarak, ülkemizdeki genel pratik, yurt dışındaki uygulamalar ve kılavuzlar, benzer uygulamaları gösteriyor: SFT laboratuvarında SFT teknisyeni çalışmalı, bu teknisyen sağlık alanında eğitim almış kişi olmalı ve mutlaka

"Ülkemizde SFT, büyük çoğunlukla eğitim almış SFT teknisyenleri tarafından yapılmaktadır."

SFT ile ilgili standart eğitimi de tamamlamış olmalı. Buna ek olarak belli aralıklarla düzenli güncelleme ve pekiştirme eğitimine tabi olmalı. KPET ise hekim, tercihen göğüs hastalıkları ya da kardiyoloji uzmanları gözetiminde yapılmalı. Burada çalışacak hekim ve diğer sağlık çalışanları da kuşkusuz KPET ile ilgili özel eğitimlerini almış olmalı.

Günlük rutin pratikte en sık SFT testini kullanıyoruz.

Bu durumda son söz olarak şunları söyleyebiliriz: SFT laboratuvarının genel sorumlusu hekimdir ve hekim olmalıdır, testi yaparsa SFT teknisyenidir. Teorik olarak Göğüs Hastalıkları uzmanının SFT'yi daha iyi yapacağı düşünülse de, çalışma hayatının genel yoğun temposunda, hekimin bu testi bizzat yapmasını beklemek ve istemek gerçekçi görünmüyor. Hatta bir adım öteye gidilerek, testin eğitilmiş bir SFT teknisyeni tarafından yapılmış olmasıyla hekim tarafından yapılmış olması arasında önemli bir fark olmadığı rahatlıkla söylenebilir. Nihayetinde hekim, solunum fizyolojisi,

endikasyonlar, yorumlama, sonuçların kabul edilebilirliği ve çalışılan topluma uygun referans değerlerine göre testin yorumlanmasından sorumludur. Hekim ve teknisyenin işbirliği içinde çalışması ve günlük yoğunluk içinde işlerin doğru, nitelikli ve kabul edilebilir olması adına çalışma koşulları ve eldeki imkanlara uygun bir düzenin kurulması çok önemli. Bu konuda hekim belirleyici olmalı, teknisyen ve idare arasında köprü görevini üstlenmeli. Teknisyenlerin, konularında gerekli bilgi ve donanıma sahip olduklarından emin olmak için sertifikalı eğitimden geçmiş ve belli aralıklarla tekrarlanan kurslara katılarak yeni bilgi ve becerileri kazanmış olduklarının kontrolünün yapılmış olması gerekiyor. Bu eğitimlere teknisyenleri yönlendirmek ve bu konuda yol gösterici olmak yine biz hekimlerin görevi. Burada, uzmanlık derneklerine düşen görevse belli aralıklarla bu güncelleme eğitimlerinin organize edilmesini ve hayata geçirilmesini sağlamak. ●●

SOLUNUM 2015'e doğru...

TÜSAD 37.Ulusal Kongresi "SOLUNUM 2015" hazırlıkları hızla devam ediyor.

■ TÜSAD SOLUNUM 2015 KONGRE ORGANİZASYON KOMİTESİ / KAPAK KONUSUNUN DEVAMI.

"Chest Board Review" kursuyla birlikte kongremizde pek çok yabancı konuğumuz bizimle bilgi birikimlerini ve deneyimlerini paylaşacaklar. Kongremize katılımı kesinleşen yabancı meslektaşlarımız;

- Dr. Jouke Annema / Hollanda (akciğer kanseri, bronkoskopi, girişimsel bronkoskopi),
- Dr. Charlie Strange / ABD (interstisyel akciğer hastalıkları, alfa-1 antitripsin eksikliği, kistik akciğer hastalıkları, endobronşial akciğer volüm küçültme),
- Dr. Stavros Konstantinides / Almanya (pulmoner emboli ve pulmoner hipertansiyon),
- Dr. Mark Rosen / ABD (CHEST eski başkanı, CHEST Global Governors Başkanı, CHEST'te medikal direktör, immüsuprese hasta akciğer enfeksiyonları, tüberküloz, yoğun bakım),
- Dr. Demosthenes Bouros / Yunanistan (interstisyel akciğer

hastalıkları),

- Dr. Sudish Murthy / ABD (akciğer transplantasyonu, video-assisted toraks cerrahisi),
- Dr. Bassam Mahboub / Dubai, Birleşik Arap Emirlikleri (astım) ve
- Dr. Arzu An / ABD (inhalasyon tedavileri)

Ayrıca bu yıl Ortadoğu ve Afrika solunum dernekleri ve TÜSAD işbirliği kapsamında bu ülkelerden dernek başkanları da (Dr. Tarek Safwat / Mısır, Dr. Elvis Iruşen / Güney Afrika, Dr. Khalil Ansarin / İran, Dr. Javed Khan / Suudi Arabistan) kongremize davet edildiler. Kongremizde oturum başkanlıkları ve konuşmalarıyla bizlere bilgilerini ve deneyimlerini aktaracak olan meslektaşlarımız, TÜSAD ve Ortadoğu-Afrika solunum dernekleri arasındaki iletişimin ve işbirliğinin sağlanması açısından da bir ilke imza atacaktılar.

Etkinlikler

Kongre organizasyon komitesi olarak hazırlıklarımızda sadece

bilimsel programın zenginliği üzerinde durmuyoruz. Bilimsel programdan alacağınız keyif ve bilgi birikiminin yanı sıra kongre sırasında düzenleyeceğimiz etkinliklerle de güzel vakit geçirmenizi, dinlenmenizi ve eğlenmenizi arzu ediyoruz. Bu konudaki çalışmalarımızı titizlikle sürdürüyoruz.

Bu etkinliklerden bir tanesi, "TÜSAD Ormanı" oluşturma projesi. Hepinizin bildiği gibi tüm dünyada ve ülkemizde doğaya ve çevreye verilen zarar gün geçtikçe artıyor. Göğüs Hastalıkları hekimleri olarak bizlerin yapılan bu çevre katliamlarına sessiz kalmamamız, konunun önemini, yaratacağı zararları topluma duyurmamız ve neler yapılabileceği konusunda öncülük etmemiz gerektiğine inanıyoruz. Hatırlayacaksınız yakın zamanda Manisa Soma'nın Yırca köyünde, binlerce zeytin ağacının termik santral yapımına feda edildiği, yüreğimizi burkan bir olay yaşadık. Bu olaya duyduğumuz üzüntü nedeniyle kongre görselimizin temasını barşın ve bereketin sembolü "zeytin ağacı" olarak belirledik. Kongre görselimizi belirleme aşamasında fidan dikme ve "TÜSAD Ormanı" oluşturma projesini gündemimize aldık. İzmir Çeşme Ildırı ve Torbalı Taşkesik mevkiilerinde "Ege Orman Vakfı" ile işbirliği içerisinde, her katılımcımız için 2 fidan dikmeyi, yaklaşık 2000 ağaçlık bir "TÜSAD

Dr. Oğuz Köktürk - Dr. Müge Aydoğdu

Ormanı" oluşturmayı planladık. Sizlerin de kongremize katılımınızla gelecek nesillere yeşil bir ülke bırakma yolunda küçük de olsa bir adım atmak istiyoruz. Sizleri branşımızda yaşanan yenilikleri, alanında en deneyimli yerli ve yabancı meslektaşlarımızla gözden geçirerek tartışmak, kendi bilimsel çalışmalarınızı paylaşmak, birlikte keyifli günler geçirmek ve "paylaştıkça güçlenmek" için 17-21 Ekim 2015 tarihinde yapılacak olan SOLUNUM 2015 kongremize, Çeşme'ye bekliyoruz. Katılımınız ve katkılarınızla zenginleşecek SOLUNUM 2015'te görüşmek dileğiyle... ●●

İkinci CHEST - TÜSAD Board Review Kursu

TÜSAD 37. Ulusal Kongresi - SOLUNUM 2015 kapsamında ikincisi gerçekleştirilecek olan CHEST - TÜSAD Board Review Kursu'nun tarihleri 16 ve 17 Ekim 2015 olarak belirlendi.

Dr. Semra Bilaçeroğlu, FCCP - TÜSAD Girişimsel Pulmonoloji Çalışma Grubu Başkanı, Dış İlişkiler Komitesi üyesi, 2. CHEST-TÜSAD Board Review Kursu Direktörü
"Göğüs Hastalıkları Board Review Kursu'nu TÜSAD ve CHEST'in desteğiyle ikinci kez Türkiye'de düzenlemekten ötürü çok mutluyum. Ülkemizdeki genç akademisyenlerin, kendilerini samimi bir ortamda, en iyi şekilde ve başka ülkelere gitmeden kolayca güncelleyebileceği bu yoğunlaştırılmış kursun; CHEST sponsorluğuyla, ülkemizde ve

komşu ülkelerde ülkeler arası işbirliğiyle devam etmesini umut ediyorum. Hem katılımcıların hem de eğitimcilerin birlikte öğrendiği ve bilgilerini paylaştığı bu kursta görüşmek üzere."

Dr. Mark J. Rosen, Master FCCP - Medikal Direktör, CHEST / Newyork - A.B.D., 2. CHEST-TÜSAD Board Review Kursu Direktörü
"Birinci CHEST-TÜSAD Göğüs Hastalıkları Board Review Kursu, American College of Chest Physicians (CHEST) ve TÜSAD'ın işbirliğiyle, geçtiğimiz yıl Çeşme'de başarıyla gerçekleştirildi. CHEST Council of Global Governors'da

Governor-at-large olarak görevli Dr. Semra Bilaçeroğlu ile birlikte düzenleyip yönettiğimiz bu iki günlük kursta, Türkiye'nin yanı sıra, Yunanistan, Mısır ve A.B.D.'den konusunda deneyimli 16 konuşmacı birçok konuyu interaktif ders ve olgu sunumları şeklinde anlatarak tartıştı. CHEST-TÜSAD Board Review, Yunanistan ve Türkiye'deki kursların başarısından sonra CHEST, diğer bölgesel ve ulusal derneklerle işbirliği yaparak, Göğüs Hastalıkları Board Review Kursları'nı başka ülkelerde de sürdürmeyi hedefliyor. İkinci CHEST-TÜSAD Board Review Kursu, TÜSAD 37. Ulusal Kongresi - Solunum 2015 öncesi, 16 ve 17 Ekim tarihlerinde yine Çeşme'de yapılacak. CHEST ve Türkiye'den deneyimli akademisyenlerin yanı sıra, Hollanda ve Almanya'dan da iki akademisyen kursta eğitim verecek. Hepimiz, yine çok başarılı bir diğer eğitim deneyimini sabırsızlıkla bekliyoruz."

Dr. Charlie Strange, FCCP - Göğüs Hastalıkları, Alerji ve Yoğun Bakım Departmanı / Medical University of South Carolina, Charleston - A.B.D.
"CHEST ve TÜSAD, 24 İngilizce interaktif konuşma ve 18 akademik konuşmacının yer aldığı İkinci CHEST-TÜSAD Göğüs Hastalıkları Board Review Kursu'nu desteklemek adına mümkün olan her türlü desteği esirgemedi. Güncel ve kanıt dayalı tıbbi bilgiler üzerine odaklanmış bu kurs, Göğüs Hastalıkları Yeterlik Sınavı'na girme hazırlığında olan katılımcılar için kaçırılmaması gereken bir fırsat."

COPD İstanbul 2015'e dair...

17-18 Nisan 2015 tarihlerinde Harbiye Askeri Müzesi'nde üçüncüsü gerçekleşen COPD İstanbul toplantısına yerli ve yabancı birbirinden değerli konuşmacı ve dinleyici katıldı.

Dört yıl önce TÜSAD KOAH Çalışma Grubu, KOAH ile alakalı pek çok konuyu COPD İstanbul adı verilen özel bir toplantıda her yönüyle ele almaya ve tartışmaya karar verdi. Dr. Mario Cazzola başkanlığında, Dr. Nikolaos Siafakas ve Dr. Günseli Kılınç eş başkanlığında gerçekleşen sempozyum iki gün boyunca ünlü doktorların ve dinleyicilerin katılımıyla devam etti. COPD İstanbul 2015'de KOAH'da son evre, KOAH Alevlenmeler, Astım KOAH çakışma sendromu, hızla alçalan fenotip, amfizematöz fenotip, sigara içenlerde risk faktörleri, çocukluk risk faktörleri, bronşiyal hiperaktivite gibi birçok konu tartışıldı, dinleyicilerin soruları cevaplandı. Dünyaca ünlü konuşmacıların katıldığı COPD İstanbul 2015, gördüğü ilgiyle günlerce hem basında, hem de sosyal medyada konuşuldu. ●●

Bilimsel Aktiviteler

10 - 11 Haziran 2015

TÜSAD Tütün Kontrolü Çalışma Grubu
Sigara Bırakma Yöntemleri Kursu

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği Tütün Kontrolü Çalışma Grubu Sigara Bırakma Yöntemleri Kursu Programı, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Prof. Dr. Cem'i Demiroğlu Oditoryumu'nda gerçekleştirildi. İkinci gün Pratik Eğitim İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sigara bırakma Polikliniği'nde Dr. Şermin Börekçi tarafından verildi. Kurs sonunda başarılı olan tüm kursiyerlerimize Sağlık Bakanlığı tarafından "Tütün Bağımlılığı Eğitimi" sertifikası verildi.

TÜSAD'ın temel taşlarından Mustafa Yaman

TÜSAD'ın kuruluşundan itibaren her aşamasında emeği bulunan Dr. Mustafa Yaman ile mesleği ve halen onur kurulu üyesi olduğu dernek hakkında söyleştik.

■ AYŞE SÖNMEZ

Mustafa Yaman, 1951 yılında İstanbul'da doğdu. 1974 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. İhtisasını, 1982 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'nda tamamladı. 1987 yılında doçent, 1996 yılında profesör unvanını aldı. 1982-2011 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi ve bronkoskopi laboratuvar sorumlusu olarak görev yaptı. 1990 yılında Paris Üniversitesi Rothschild Hastanesi Alerji Kliniği'nde misafir öğretim üyesi olarak çalıştı. 1995 - 2013 yılları arasında Universal Hastaneler Grubu'nda Göğüs Hastalıkları Bölüm başkanlığı yaptı.

Paris'e gitmek meslek hayatınızı nasıl etkiledi?

Paris üniversitesi Rotschild Hastanesi Alerji Kliniği, Fransanın en prestijli kliniklerinden biriydi ve alerji konusunda multidisipliner bir organizasyona sahipti. Klinik başkanı Dr. F. Leynadier ile oldukça verimli çalışmalarımız oldu. Rotschild; rush immunoterapi, lateks alerjisi konularında öne çıkmış bir klinikti. Aynı binanın içindeki enfeksiyon kliniğinde o yılların en popüler hastalığı olan AIDS ve akciğer tutulumu konularını da takip etme fırsatı buldum. Paris Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde eğitim, monoblok hastane anlayışından farklı olarak çeşitli hastanelerde öne çıkan öğretim üyelerinin sorumlu olduğu kliniklerle veriliyordu. Öğrencilerin derslere katılımı ve öğretim üyeleriyle olan diyalogu interaktif ve klinik bazda deneyime dayanıyordu. Bu gözlem benim daha sonraki eğitim anlayışımı belirlememde önemli rol oynadı. Bu sürecin ardından anabilim dalımızda alerji ve immünoloji laboratuvarının organizasyonunu sağladık ve laboratuvarımızı spesifik IgE tetkiklerini yapan oldukça gelişmiş aletlerle donattık. Bu laboratuvar, Göğüs Hastalıkları bölümümüzde alerji bilim dalının çekirdeğini oluşturmuştur.

Şu an Kolan International Hospital'da Medikal Direktör olarak görev yapmaktasınız. Aynı zamanda yürüttüğünüz başka işler var mı?

Kolan International, KNL grubun Şişli'de açtığı en yeni ve en donanımlı hastanesidir. Bu hastanenin tüm hekim

kadrosunu genel müdürümüzle birlikte organize ettik. Ben medikal direktörlük yanında Göğüs Hastalıkları Kliniği'nde aktif olarak hekimlik görevime devam ediyorum. Ayrıca hastanenin aflu üni versite hastanesi olarak planlanmasında aktif bir role sahibim. Hastanemizde üst düzey tıbbi hizmetlerin yanı sıra akademik kadrosuyla rutin olarak olgu tartışmaları, seminerler ve sempozyumlar düzenleniyor.

"Hayatımın dönüm noktası" diyebileceğiniz anlar var mı?

Benim düşünceme göre insan yaşamında en önemli kararların başında meslek ve hayat arkadaşının seçimi gelir. Dolayısıyla hayatımın en önemli dönüm noktası eşim Nesrin Yaman ile tanışmamdır. İkinci dönüm noktası; doçentlik yabancı dil sınavındaki zorlu süreçtir. Normal liseden mezun olan benim gibi kişilerin bu sınavı geçmekte ne kadar zorlandıkları, yaşayanlar tarafından bilinir. Birinci hakkımda 67 puan, ikinci hakkımda 68 puan aldım ve neredeyse vazgeçmek üzereyken son hakkımda 72 puan alarak akademik hayatıma devam ettim. 70 puanı geçemeseydim belki de bugün çok farklı bir kuldarda olacaktım. Sonuncusu ise; YÖK'ün üniversitelere ve öğretim üyelerine dayattığı uygulamalar nedeniyle okulumdaki yıpranmayı görüp, çözümsüzlük ortamının getirdiği ruh haliyle 2011 yılında erken emekli olarak mesleki hayatıma özel sektörde devam etmeye karar verişimdir.

TÜSAD'la uzun bir geçmişiniz var; kuruluş aşaması dahil dernekte 6 yıl başkanlık, 4 yıl saymanlık, 4 yıl genel sekreterlik, 5 yıl da yardımcı başkanlık yaptınız. Bu süreci bir de sizden dinleyelim...

TÜSAD, 1970 yılında Prof. Dr. Meliha Terzioğlu liderliğinde solunum alanında temel bilimlerle kliniği bir araya getiren ve ülkemizin bilimsel gelişimine katkı sağlamayı hedefleyen bir kuruluştur. Kurucuları ve üyeleri dönemin en prestijli akademisyenlerinden oluşmuştur. Yönetiminin büyük bir bölümünde Cerrahpaşa'lı hocaların olduğu derneğimizde 1976 yılından itibaren asistan olarak çeşitli görevler üstleniyorduk. Benim dernekte aktif olarak çalışmam, 03.10.1985 tarihli yönetim kurulu toplantısında verilen karar sonucu kongre kitapçığı baskı komitesinde görevlendirilmemle

başladı. Dernek yönetimindeki görevime 18.05.1990 tarihinde yapılan genel kurul ile sayman olarak başladım. Prof. Dr. Meliha Terzioğlu hocamla birlikte yönetim kurulunda çalışmak gerek akademik gerekse sivil toplum vizyonumun gelişmesine önemli katkı sağlamıştır. Bana göre TÜSAD, 45 yıllık süreçte 3 ayrı bölüm olarak irdelenmelidir: Dr. Meliha Terzioğlu'nun başkanlığını yaptığı 1970-1990 yılları arasındaki ilk bölümde, tartışmasız Türkiye'nin solunum alanındaki en etkin derneğidir. Bu dönemde ülkemizin pek çok yerinde kongreler ve uluslararası sempozyumlar düzenlenmiştir. 1990-1992 yıllarında Toraks derneği kuruluş fikri doğdu ve çalışmalar başladı. Ne yazık ki yönetim kurulumuzun bazı üyeleri bu süreçte derneğimizin misyonunu tamamladığını ve kapatılması gerektiğini dile getirdi. Benim gibi düşünen bazı arkadaşlarla birlikte derneğimizin

"Eşim Nesrin Yaman ile tanışmam hayatımın en önemli dönüm notasıydı. Onun desteğiyle Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde akademik gelişimimi sağladım."

yaşamını sürdürme mücadelesini başlattık ve kapatılma fikrine genel kuruldan aldığımız destekle tamamen karşı çıktık. 1999 yılında Çırağan Sarayı'nda yapılan ve gerek bilimsel gerekse sosyal yönüyle çok başarılı olan 25. Kongremiz, bu tartışmaların bitmesine olanak sağladı. 1994-2000 yılları arasındaki bu süreç, şu anki başkanımız Dr. Filiz Koşar tarafından yapılan isabetli benzetmeyle "yoğun bakım süreci" olarak adlandırılabilir bir dönemdir. Başkanlığa geldiğim 2000 yılından itibaren dernek yönetim kurulumuz ve birlikte çalıştığımız K2 organizasyon firmasından Erdiç Tan'ın katkılarıyla derneğin gelecek vizyonunu planladık. Bu süreç derneğin yeniden

büyüme ve değişim sürecini başlattı.

Göreviniz süresince TÜSAD'da ne gibi değişiklikler oldu?

Başkanlığım süresince, tüzük yenilenmesi, şubelerin planlanması, çalışma gruplarının planlanması, ilk uluslararası kongrenin yapılması (Chest ile birlikte, 2003), girişimsel pulmonoloji çalışma grubunun kurulması ve bilimsel faaliyetlerinin planlanması, benden sonraki yönetim kurullarındaki arkadaşların derneğe kazandırılması ve yönetim kuruluna girmeye teşvik edilmeleriyle birlikte gelişim ve değişim süreci başladı.

Günümüzde göğüs hastalıkları alanında birden fazla dernek var, bu konudaki düşünceniz nedir? TÜSAD'ın bu dernekler içinde sizin açınızdan yeri nedir ve tüm camia için nasıl olmalıdır?

Ülkemizde göğüs hastalıkları alanında birden fazla derneğin bulunmasının gerekli olduğuna inandığım için derneğimizin kapatılması fikrini savunanlara karşı çıktım. Derneklerin, kendi aralarında yapacakları iş birliğinin ülkemizin bilimsel gelişimine ve meslek alanımızın kazanımlarına katkı sağlayacağına inanıyorum. Nitekim göğüs cerrahisi, akciğer kanseri dernekleri ve Toraks Derneği'yle yapılan işbirlikleri bu düşüncemi destekliyor. Bu düşünceye ait en somut örnek; kurucu genel sekreterliği ve yönetim kurulu üyeliğini yaptığım Türk Göğüs Hastalıkları Yeterlik Kuruludur. Mevcut derneklerin tümü, TÜSAD'ın oluşturduğu akademik ortamda kendini geliştiren bireyler tarafından kurulmuştur. TÜSAD, tüzel kişiliğinden ödün vermeksizin, ilkeleri doğrultusunda, bu derneklerle işbirliğine açık olmuştur ve olmalıdır. TÜSAD, solunum camiasının geçmiş ve geleceğidir. TÜSAD'ın onur kurulu üyesi olarak beklentim; kurucu misyona sahip hizmet etmiş olan eski yöneticilerle sıcak ilişkilerin devamlılığı ve 50. yılımızda derneğimizin, mevcut derneklerle işbirliği içinde olarak ERS kongresinin Türkiye'de yapılmasına aktif katkı sağlamasıdır. ●●

Sağlıkta şiddetin önlenmesi: Yasalar ne diyor?

İnsanlara sağlık vermeye çalışırken öldürülen sağlık çalışanlarının sonuncusu olan Op. Dr. Kamil Furtun'un onurlu anısına... ■ AV.MUSTAFA GÜLER

Bütün çalışmaların Türk Tabipleri Birliği tarafından da takip edilen komisyon, yaptığı araştırma sonuçlarını 14.01.2013 tarihli raporla TBMM Başkanlığına sundu.

Raporda;

Ülkemizde bu konuda yapılan pek çok araştırmaya atıf yapılarak "Türkiye'de şiddet olaylarının %79'unun acil servislerde olduğu ve %91'inin hasta yakınları tarafından gerçekleştirildiği ifade edildi."

Aynı raporda aşağıdaki açıklamalara da yer verildi:

"Çağımızda zamanın kıymetinin artması; hasta ve hasta yakınlarının hemen hizmet alma, hızla tedavi olma, kısa sürede işin bitmesi gibi yüksek beklenti içine girmelerine neden olmaktadır. Bu beklentinin karşılanmaması durumunda ise başvurular şiddete eğilim gösterebilmektedir. Oysa sağlık hizmetlerinin sunumunda ana tema 'insan' olup, aynı hastalıkların aynı hastalarla bile bireylerin sağlık sorunları; yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, başka hastalıkların varlığı vb. pek çok değişkene göre farklılık gösterebilmektedir. Hizmete başvuranlara her ne olursa olsun işlerini ivedilikle bitirme kaygısı yaşamaktadır. Hasta ve hasta yakınlarının kendileri ya da hastalarıyla yeterince ilgilenilmediği düşüncesi, sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti doğuran önemli nedenlerden birisidir. Oysaki sağlık hizmetleri sunumu, profesyonellik gerektirmekte olup hasta ve hasta yakınlarıyla hizmet sunucuları arasında bilgi asimetrisi vardır. Kendi bilgileri doğrultusunda hastasıyla yeterince ilgilenilmediğini düşünen hasta yakınları ve hastanın kendisi, bu kaygı ya da ilgilenilmediği

Sağlık hizmetleri, insanların sağlıklı kalmalarını ya da hastalıklarının iyileştirilmesini sağlamak üzere gösterilen faaliyetler bütünü olarak da tanımlanabilir. Bu yönüyle, hizmetten yararlananların ya da yakınlarının, sağlık hizmetlerini sunanlara karşı şiddet göstermeleri normal bir durum değildir. Bir başka anlatımla, sağlık hizmeti sunanla sağlık hizmetinden yararlanan, ortak hedef olarak hastanın sağlığına kavuşmasına odaklandıklarına göre, aralarında bir karşıtlık ilişkisi ya da menfaat çatışması yoktur. Ancak sağlık hizmetlerinde sonu kimi zaman ölümle de biten- hasta ve hasta yakını şiddetinin yakın geçmişte başladığını ve artarak devam ettiğini hepimiz yaşayarak görüyoruz. Bu durum bizlerin kişisel

deneyimleriyle kavradığı bir olgu olmanın ötesinde Meclis'te de raporlanmış bir gerçeklik. Dr. Ersin Arslan'ın öldürülmesinin yarattığı toplumsal travmanın etkisiyle, tarihinde ilk kez, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kurulan bir araştırma komisyonu tarafından sağlık hizmetlerinde artan şiddetin sebepleri ve alınabilecek önlemler tartışılarak bir rapor halinde yayımlandı. Sağlık çalışanlarına yönelik artan şiddet olaylarının araştırılarak, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Araştırma Komisyonu, 19.06.2012 tarihinde göreve başladı.

Hasta ve hasta yakınlarının kendileri ya da hastalarıyla yeterince ilgilenilmediği düşüncesi, sağlık çalışanlarına yönelik şiddeti doğuran önemli nedenlerden birisi.

Şiddete maruz kalındığında neler yapılmalı?

Temel olarak bir sistem sorunu olan sağlıkta şiddetin önlenmesi de, doğal olarak ilgili sistemde yapılacak düzeltmelerle mümkündür. Bu nedenle, bireysel olarak sağlıkta şiddetten kaçınmak mümkün olmamakla birlikte, şiddetle karşılaşıldığında, bir sonraki şiddetin önüne geçebilmek için şiddet gösterenin cezalandırılabilmesini sağlayacak bir kısım işleri yapmak yararlıdır. İlk olarak, sözlü ya da fiziki şiddetle karşılaşıldığında durumun tutanak altına alınması gerekir. Tutanak, yaşananların anlatıldığı, mümkün olduğunca olaya tanık olanların da katılımıyla düzenlenen belgedir. Ancak şiddet gösterenle baş başa kalındığında yaşananların da tutanağa bağlanması ya da hiç olmazsa poliklinik defteri, nöbet defteri gibi bir resmi belgeye kaydedilmesi, sonrasında yapılacak işlemlere temel oluşturması bakımından önemlidir. Tutanak tutulmuşsa bunun iletilmesi, tutulmuşsa ve olay tanıklarının öncelikle -varsa- başhekimliğe bildirilmesi gerekir. Bundan sonraki sürecin başhekimlik tarafından takibinin talep edilmesi, hekimin bu resmi süreçlerde boğulmaması için yararlıdır. Başhekimlik gibi bir makamın olmaması, başhekimliğin harekete geçmemesi veya şiddetin soruşturulmasıyla ilgili olarak ihmal gösterdiğinin anlaşılmasıyla hekimin doğrudan Cumhuriyet Savcılığı'na başvurusunun önünde de bir engel kalmaz. Cumhuriyet Savcılığı'na doğrudan başvurulduğunda da başhekimliğin bilgilendirilmesi iyi olur. Özel bir sağlık kurumunda (özel hastane, tıp merkezi veya poliklinik gibi) şiddetle karşılaşılmışsa yaşananların işveren veya işveren vekiline bildirilmesi, işveren tarafından da iş kazası tutanağı tutularak durumun SGK'ya iletilmesi gereklidir. Şiddetin resmi ya da özel sağlık kurumlarında gerçekleşmiş olmasına bakılmaksızın, işyerinde mevcut ise iş sağlığı ve güvenliği kurulu da yaşanan şiddetten haberdar edilmelidir. Bütün bunların yanı sıra, şiddetle karşılaşıldığında mümkün olduğunca çok makamın bundan haberdar edilmesi olayın gizlenmesinin önüne geçmek için iyi bir yöntemdir. Tabip Odası veya uzmanlık dernekleri bu makamlar arasında sayılabilir.

gerekçesiyle şiddete başvurabilmektedir.”

Anılan raporda; sağlık hizmetlerinde şiddeti doğuran pek çok sebebe atıf yapılmasının yanı sıra performans sisteminin yarattığı, niteliği önemsemeyen ve niceliğe odaklanan yaklaşımın, tam bir sağlık hizmeti alınmadığı algısını güçlendiren ve dolayısıyla şiddeti doğuran sebepler arasında önemli yer tuttuğu da vurgulanıyor. Sağlık istatistiklerine göre her vatandaş yılda 8,2 kez hekime müracaat ettiğine göre, sağlık hizmetlerine ulaşım artmış olmasına rağmen iyi bir sağlık hizmetine erişilemediği anlaşılıyor.

Ayrıca, basamaklandırılmış sağlık hizmeti ve koruyucu sağlık hizmetlerine önem verilmesi, yönetenlerin sağlık çalışanlarının saygınlığını azaltan beyanlardan kaçınmaları ve sağlık çalışanlarının daha iyi çalışma koşullarına kavuşmaları, artan şiddetin hiç olmazsa ivmesinin azaltılmasına katkı sağlayabilir.

Dava aşaması...

Ceza soruşturması sonrasında şiddetin niteliğine göre, şiddeti uygulayanın cezalandırılması için bir dava açılır. Şiddetin ağırlığına göre şiddeti uygulayanın tutuklanması da mümkündür. Yasal olarak sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde,

Şiddet, özel sağlık kurumunda meydana gelmişse, uğranılan zararın giderilmesi iş mahkemesinde açılacak bir davayla işverenden de talep edilebilir.

şiddet uygulayanların tutuklanması mümkün olmakla birlikte şiddet; hakaret veya basit fiili saldırı ve tehdit düzeyinde kaldığında yargı pratiğinde tutuklama ender görülür. Açılan ceza davasına hekimin “katılması” mümkün ve yararlıdır. İlk duruşmaya katılarak “şikayetçiyim ve davaya katılmak istiyorum” denilmesi, bundan sonra yapılacakların bir tarafı olmayı sağlar. Bu sayede, toplanması istenen kanıtlarla ilgili talepte bulunulması, duruşmalara katılarak yargılamaya katılma ve verilen kararın hekim tarafından da temyiz edilebilmesi mümkün hale gelir. Şikayetçinin ilk duruşmaya katılarak beyanda bulunmasından sonra diğer duruşmalara katılması zorunlu değildir. Bu duruşmalara istenirse Sağlık Bakanlığı tarafından

görevlendirilen veya hekimin yetki verdiği bir avukat da katılabilir. Ceza yargılamasından bağımsız olarak; şiddet sebebiyle kişilik haklarının gördüğü zararın telafisi için manevi tazminat, şiddet sebebiyle çalışamama hali olmuşsa veya bir başka şekilde maddi bir zarar meydana gelmişse bunun için de maddi tazminat istemiyle dava açılabilir. Bu davanın sonunda, şiddet uygulayanın verdiği zararı gidermek için belli bir miktar tazminatın ödenmesine karar verilir. Tazminatın miktarı, şiddetin ve yarattığı maddi, manevi zararın ağırlığıyla orantılıdır. Son olarak, şiddetin ortaya çıkmasında ya da engellenememesinde herhangi bir idari kusur varsa, kusuru olan idare aleyhine de idare mahkemesinde tam yargı davası adı verilen ve özü itibarıyla uğranılan zararın giderilmesini talep eden bir dava açılabilir. Şiddet, özel sağlık kurumunda meydana gelmişse, uğranılan zararın giderilmesi iş mahkemesinde açılacak bir davayla işverenden de talep edilebilir. Bütün bu hukuksal süreçler ve davaların şiddete uğrayanın lehine sonuçlanması, şiddet uygulayanın cezalandırılabilmesi ya da şiddetin görünür kılınabilmesi için, özellikle yaşananların kanıtlanması gerektiği akıldan çıkartılmamalı; bunun için şiddetin kayda alınması, tutanağa bağlanması ya da tanıklarının beyanda bulunması sağlanmalıdır. Bütün bu süreçlerin kurumsal olarak sağlık kurumları ve tabip odaları tarafından yürütülmesi ya da desteklenmesi için de talepte bulunulması sürecin toplumsallaştırılmasını sağlar. ●●

Dr. Yusuf Aydemir, hasta yakını tarafından öldürülen Op. Dr. Kamil Furtun için yazdığı şiiri TÜSAD Yahoo Group'ta üyelerle paylaştı.

Böyle zevklerim var!!

Onun da zevkleri vardı, yapamadığı,
Her gece acil aranma endişesi taşımadan deliksiz uyumak gibi,
Çocuğunun; kaçırdığı okul etkinliklerine gitmek bir zevkti,
Ya da pazar sabahı, aile kahvaltısını uzatmak mesela,
vizite gitme telaşı olmadan...
Okul yıllarında ders çalışmaktan yapamadığı zevkleri vardı,
Oysa çalışırken de yapamayacaktı günün nöbet tutmaktan..
Zamanla zevklerini unuttu, vazgeçti zevklerinden;
başka zevkleri oluştu...
İşini iyi yapmanın zevki vardı mesela, hastasını kurtardığında duyduğu,
Ya da oğlunun iyileşeceğini söylediği zaman,
annenin gözlerindeki ışıltı vardı...
Ameliyat ettiği hastalar bazen adını bilmezdi onun,
Ama olsundu, bazıları Allah razı olsun dediğinde o zevk yeterdi,
Geri kalanını belki emekli olunca yapabilecekti,
Yeterince büyürken göremediği çocuğunun yerine,
torununu sevecekti,
Bahçesinde çiçekler yetiştirecekti belki de...
Ama olmadı...
Çünkü başka birinin de bazı zevkleri vardı...
Ve hepsini elinden aldı...
Dr. Yusuf Aydemir

Banu Salepçi

Bu ülkede artık iyi duygular kalmadı. Son derece bencil, acımasız, saygısız ve sevgisiz ortamlarda hayatımızı devam ettirmeye çalışıyoruz, ta ki bir psikopat çıkıp zevk için hayatımızı sonlandırana kadar birbirimizi sevmemeye, saymamaya devam edeceğiz. Her seferinde bu son olsun diyoruz ama maalesef sonu gelmiyor. Hastalarımızla sevgi, saygı ve dayanışma içinde mesleğimizi yapabileceğimiz günleri görebilmek ve yeni kayıplar olmaması için ne yapmalıyız bilemiyorum. Kaybettiğimiz meslektaşımızın ailesine ve tüm göğüs cerrahisine sabırlar dilerim. Böyle bir acıda sözler gerçekten yetersiz kalıyor.

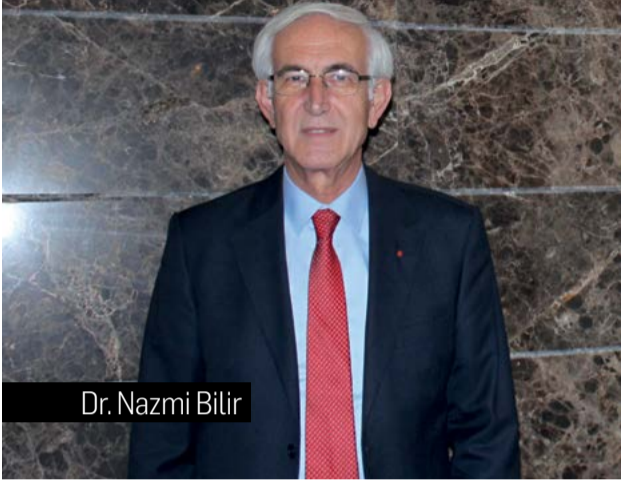
Gül Dabak

Acı, isyan, umutsuzluk ve çaresizlik hissediyorum. Merhamet vicdan varsa mümkündür. Maalesef toplum ve insan olarak çok fazla değer yitirdik. Susanlar bu gidişattan daha çok sorumlu olacaklardır. En derin üzüntülerimle...

Tuncer Tuğ

Katilin yaptığının bedeli, bu hukuk sisteminde caydırıcı olmaktan çok uzak. Ahlak ve merhametin olmadığı akıl ve ruh sağlığı yetersiz manyaklar, ancak yeterli caydırıcı karşılık olmadıkça asla engellenemezler. Ölen meslektaşımıza Allah rahmet eylesin, ancak geride bıraktığı yavrusu yavruları için bu acıyı ve eksikliği hafifletecek ve hayatlarının en muhtaç dönemlerinde karşılık bulabilecek bir teselli var mı acaba? Genel halk entelektüel zekasının ve sosyal gelişmişlik düzeyinin çok gerilerde olduğu bir toplumda, Recep Akdağ ile başlayan hekimlik onurunu küçültme hamlesi ne yazık ki hekime karşı psikopat katillerin canilik iggüdülerini alevlendirdi...

Tütün kontrolüne tam destek

Dr. Nazmi Bilir

Tütün Kontrolü Çalışma Grubu, 2015 yılı başında başlayan etkinliklerini önümüzdeki aylarda hız kesmeden düzenlenmeye devam edecek.

■ **DR. NAZMİ BİLİR – TÜTÜN KONTROLÜ ÇALIŞMA GRUBU BAŞKANI**

■ İstanbul'da Neomarin AVM'de sigara broşürü dağıtılarak halkı bilgilendirme çalışması yapıldı ve 1 hafta süreyle farkındalık için yanışma fotoğrafları sergilendi.

Tütün kontrolü ve sigara bırakma kursu:

- 10-11 Haziran 2015 tarihinde İstanbul'da kurs düzenlendi.
- Yıllık Kongre öncesinde İzmir'de kurs düzenlenecek.

Araştırma faaliyetleri:

- Kendiliğinden Sigara Bırakmaya Etkili Olan Faktörler araştırması tamamlandı.
- Elektronik sigara konusunda bilgi ve tutumlar, elektronik sigara kullanım sıklığı araştırması planlandı, uygulama başlatılacak.
- Akciğer kanserli hastaların yakınlarının sigara konusuyla ilgili tutumları ve sigara içme durumları araştırması planlandı.

Yayın faaliyetleri:

- Yeni Bir Düşman: Elektronik Sigara, Eurasian J Pulmonol yayına kabul edildi.
- Where Are We In Tobacco Control? Successes and Challenge Areas (Eurasian J Pulmonol gönderildi.)
- Kendiliğinden Sigara Bırakmaya Etkili Olan Faktörler araştırmasının makalesi yazılıyor.

Yıllık kongre etkinlikleri:

- Kongre kapsamında Çalışma Grubu tarafından planlanan üç oturum (gençlik ve sigara, medyada sigara, sigara bırakma poliklinikleri uygulamaları) gerçekleştirilecek.

9 Şubat 2015 etkinlikleri:

- Ankara Armada AVM'de nefeste karbon monoksit ölçümü yapıldı.
- Basın bildirisi yazıldı.
- Sağlık Sesi gazetesinde haber yayınladı.
- İstanbul'daki metro istasyonuna afiş asıldı.

Gençlik gözüyle akciğer sağlığı konulu fotoğraf yarışması:

- 96 yarışmacı 245 fotoğrafla katıldı.
- Dereceye girenler belirlendi.
- Ödül töreni 12 Haziran 2015 günü Ankara'da yapıldı.
- Daha sonra fotoğraflar çeşitli illerimizde sergilenecek.
- Fotoğraflar Ekim ayında Yıllık Kongre sırasında sergilenmeye başlanacak.

31 Mayıs etkinlikleri:

- Basın bildirisi hazırlandı.

Gençlik Gözüyle Akciğer Sağlığı

TFSF onaylı **Gençlik Gözüyle Akciğer Sağlığı Fotoğraf Yarışması sonuçlandı.** ■ **DR.ZEYNEP ATAM TAŞDEMİR - TÜTÜN KONTROLÜ ÇALIŞMA GRUBU SEKRETERİ**

Son yıllarda tütün ve tütün ürünlerinin kullanımına bağlı gelişen hastalık ve ölümlerin artış gösterdiği, gençler arasında tütün ürünü kullanımının arttığı biliniyor. Bu nedenle Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) Tütün Kontrolü Çalışma Grubu olarak 31 Mayıs "Dünya Sigarasız Günü" etkinliği için 18 yaş altı gençler arasında tütün ve tütün ürünlerinin zararlarına dikkat çekmek, farkındalık yaratmak amacıyla "Gençlik Gözüyle Akciğer Sağlığı" isimli Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu (TFSF) onaylı online bir fotoğraf yarışması düzenledik. Tüm Türkiye'den 97 katılımcı 245 fotoğrafla dereceye girmek için yarıştı. Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu'na üye üç fotoğraf sanatçısı ve iki Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği (TÜSAD) üyesi ile jüri toplandı. Dört tur sonunda dereceye giren ve mansiyon alan fotoğraflar seçildi. Ancak birinciliğe layık görülen fotoğraf, şartnameye aykırı olduğu için ödülü iptal edildi. İkincilik ödülü olarak 1.000 TL değerinde; üçüncülük ödülü olarak 750 TL değerinde; mansiyon olarak (3 adet) 500 TL değerinde fotoğraf makinesi ve tablet hediye edildi. ●●

Necati Enes Miletli

Mete Çolak

Yunus Yıldız

Şebnem Uysal

Sevda Ganpolat

Hedefimiz bilinçlendirmek

Günümüzde astım ve alerjik hastalıklar maalesef çok fazla, astımlı hasta sayısıysa alınan bazı önlemlere rağmen giderek artıyor. Astım ve Alerji Çalışma Grubu, TÜSAD'ın aktif olarak bu alanda hizmet veren önemli çalışma gruplarından biri. ■ DR. SAMİ ÖZTÜRK – ASTIM VE ALERJİ ÇALIŞMA GRUBU BAŞKANI

Dünyada 300 milyon, Avrupa'da 30 milyon, ülkemizdeyse 4-5 milyon civarında astım hastasının olması bu hastalığın aslında birçok kişiyi etkilediğini gösteriyor. Astım kronik bir hastalık. Sadece kişinin günlük performansını ve / veya iş, okul gücünü etkilemez. Hastayla birlikte öncelikle hastanın ailesini ve yakın çevresini de etkiler. Hastalığın durumuna göre düzenli ilaç kullanımı ve kontrol muayeneleri, hasta ve ailelerinin başta doktorlar olmak üzere sağlık personeliyle sıkı bir iş birlikteliği yapmasını gerektirir. Bazı durumlarda aylarca ilaç kullanım gereksinimi ve özellikle alerjik astımı olan bireylerde koruyucu sağlık yaklaşımlarının sürekliliği, kimi zamansa zorluğu, hastaların tam kontrol altında olmalarını zorlaştıran önemli etkenler arasında yer alır. Astım ve Alerji Çalışma Grubu, TÜSAD'ın aktif olarak çalışan önemli çalışma gruplarından biri. TÜSAD bünyesinde beş kişiden oluşan yürütme kurulumuz ve 501 üyemizle zengin bir katılımcı kitlesine sahibiz. Üye sayımız ve bizi destekleyenler her yıl giderek artıyor. Alerji ve astım, solunum sistemi hastalıklarının önemli bir kısmını oluşturur. Yürütme kurulu olarak; benim başkanlığımızda, başkan yardımcımız Dr. Özlem Göksel, sekreterimiz Dr. İsmet Bulut, üyelerimiz Dr. Mustafa Güleç ve Dr. Z. Ferhan Özşeker'in katkılarıyla uyum ve büyük bir gayret içinde çalışmaya devam ediyoruz.

Vizyonumuz...

Astım ve alerji konusunda doktor, hemşire ve diğer sağlık personelinin yanı sıra hastaları, ailelerini ve tüm toplumu bilinçlendirme, hastaların ilaç tedavisinden önce özellikle alerjik hastalarda koruyucu tedavinin önemini benimsemesi ve ilaçlarını gerektiği sürece kullanmalarının sağlanarak astımda tam kontrol oranının artırılması esas hedefimiz.

Astımda tam kontrolün yaklaşık %5'lerde olması oldukça düşündürücü. Tam kontrolün yükseltilmesi için mücadeleimiz tüm gücümüzle devam ediyor. Astım kontrol altına alınırsa hastaların yanı sıra aileler ve ekonomi de rahatlayacaktır düşüncesindeyiz. İlaçların ekonomiye yükü oldukça fazla. Bu nedenle astımın kontrolünde hastalarımızın;

- Gündüz astım yakınmalarının bulunmaması,
- Astım belirtileri nedeniyle geceleri uyanmaması,
- Rahatlatıcı yani nefes açıcı ilaçlarına çok az ihtiyaç duymaları ya da hiç ihtiyaç duymamaları,
- Normal fiziksel aktivitelerini, egzersizi rahatlıkla yapabilmeleri,
- Normale yakın akciğer fonksiyonlarına sahip olmaları,
- Hemen hemen hiç astım atağı geçirmiyor olmalarını sağlayabilirsek astımı kontrol altına alabiliyoruz demektir. Astımı tam veya elden gelebildiğince kontrol altına alabildiğimiz zaman, hem hasta sosyal yaşamında rahatlamış hem de okul ve / veya iş günü kaybı engellenerek önemli bir kazanç sağlanmış olur. Hastalığın iyileşmesi veya kontrol altında olmasıyla ilaç kullanım oranı azaldığı gibi, ekonomik kazanç da elde edilir. Astım atağıyla karşılaşan hasta ve ailelerin psikolojileri zaman zaman bozulabilir. Astım kontrolüyle hastaların psikolojilerinin de büyük oranda

düzeleceği kanaatindeyiz. Çalışma grubu olarak; "Hasta ve Yakınları için Astım" kitabımızın, birbirinden farklı 40 konu başlığı ve farklı branşlardan yazar profilleriyle 2014-2015 döneminde astımla mücadelemize bir kapı araladığı kanaatindeyiz. Astımlı hasta ve yakınlarını hastalık ve tedavisi hakkında neredeyse tama yakın bilgilendirecek ve onların tüm sorularına cevap verecek nitelikte hazırlanan bu güzel bilgilendirme kitabına dernek web sayfamızdan kolayca ulaşılabilir. Aynı zamanda değişik aktivite ve sağlık kuruluşlarında hasta ve yakınlarına da ücretsiz olarak dağıtılmaya devam ediliyor.

Toplumu bilinçlendirme...

Tüm bunların yanı sıra grubumuz, daha önceki yıllarda hazırlanan astım hasta broşürleriyle bu yıl hazırlanan "Hasta ve Yakınları için Astım" kitabımızı 5 Mayıs Dünya Astım Günü'nde dinleyicilerimize sunarak astımın daha bilinçli olarak algılanmasını sağladı. Dünya Astım Günü'nde gazete ve televizyonlarda yine astımla ilgili toplumu bilgilendirme programları yaptık, değişik bölgelerde halk toplantıları düzenleyerek astım hakkında bilgilendirme görevimizi yerine getirmeye çalıştık.

2015 yılı itibariyle geçmişte yapılanlara yenilikler ilave ederek çalışma grubumuzu, dolayısıyla

TÜSAD'ı bilimsel çalışmalarımızla daha ileri bir seviyeye getirme düşüncesindeyiz. Bu amaç dahilinde hasta bilgilendirme broşürleriyle bilimsel araştırma faaliyetlerimiz devam ediyor.

Dernek yönetimi desteği sayesinde, çalışma grubumuzun yönetim kadrosunun yanı sıra bizi destekleyen 501 üyemizle birlikte daha sıkı çalışarak daha ileri gitme çabamızdayız, hedefimiz sonsuz. Tüm üyelerimizi daha aktif olarak çalışma grubumuza destek vermeye çağırıyor ve "gelin ülkemizde düşük seviyede olan astımda tam kontrolü hep birlikte daha yukarılara çıkaralım" diyoruz. ●●

Solunum Kütüphanesi'nin Yeni Kitabı: Hasta ve Yakınları İçin Astım

2015 yılı içinde TÜSAD Eğitim Kitapları serisi yeni bir kitaba daha kavuştu. Editörlüğünü Dr. Sami Öztürk, Dr. Mecit Süerdem, Dr. Filiz Koşar, Dr. Arzu Mirici, Dr. Levent Dalar, Dr. Zeynep Ferhan Özşeker ve Dr. Ali Fidan'ın yaptığı kitabın adı "Hasta ve Yakınları İçin Astım". 40 adet konu başlığından oluşan eserde konularında uzman birbirinden değerli hocalar, astım hastalığıyla ilgili günlük hayatta karşılaşılabilecek her türlü sıkıntı, sorun ve kafa kurcalayabilecek soruları mümkün olduğunca kısa, anlaşılabilir ve görsel içerik bakımından zengin bir şekilde cevaplamaya çalışıyor. Kitaba ulaşmak isteyen TÜSAD üyeleri, www.solunum.org.tr adresinden içeriğe göz atıp, Solunum Kütüphanesi'nden kitabı talep edebilirler. ●●

TÜSAD Ankara Şubesi İlkbahar Toplantısı 9 Mayıs 2015

Toplantı Polatlı'da gerçekleşti. Anneler gününe yakın bir zamana denk gelmesi nedeniyle toplantı için seçilen konular da bu yönde belirlendi. "Kadınlarda Sigara Alışkanlığı ve Sigara Bırakma Yaklaşımları" konusunu Dr. Elif Şen, "Kadınlarda Uyku ve Uyku Bozuklukları" konusunu ise Dr. Duygu Özol anlattı. Toplantı sonrası Gordion Antik Kenti ve Müzesi, Sakarya Meydan Muharebesi ve Duatepe Anıtı gibi tarihi yerler gezildi.

TÜSAD İzmir Şubesi Bilimsel Toplantısı 27 Mayıs 2015

PAH Güncelleme konu başlığında Rönesans Otel'de yoğun katılımıyla gerçekleştirildi.

Online Toplantılar

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin organize ettiği online toplantılar ilgiyle takip ediliyor. ■ DR.BENAN ÇAĞLAYAN

Çağımızda hızla gelişen iletişim olanakları, bilgiye ulaşmayı kolaylaştırıyor. Özellikle internetin yaygın olarak kullanılması ve hızının artmasıyla artık konferanslar, kurslar, paneller ve hatta üniversitelerde dersler bile web ortamında yayınlanıyor; bu şekilde izleyicilerin kendi evlerinde bilgiye ulaşması sağlanıyor. Çağımızın bir diğer özelliği ise tüm sektörlerde çalışma yoğunluğunun artması ve buna koşut olarak zamanın verimli kullanılması gerekliliğinin daha can yakıcı hale gelmiş

olması. Bu durum, iletişim olanaklarının gelişmesiyle birlikte artık evinde ya da yerinde eğitimi ön plana çıkarıyor. Bu gelişmeler sonucu son yıllarda tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de online konferans ve interaktif toplantılar yapılmaya başlandı.

Online toplantıların içerikleri

Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin organize ettiği online panel ve olgu konseyleri büyük ilgi gördü. 8 Nisan 2015 tarihinde, Dr. Filiz Koşar ve Dr. Levent Dalar'ın moderatörlüğünde yapılan ve bu online toplantıların ilki olan "Akciğer Kanseri Tanısında Yenilikler" paneli; Türkiye'nin her yerinden göğüs hastalıkları uzmanları, göğüs cerrahları, dahiliye uzmanları, aile hekimleri ve radyologlardan oluşan 100'ün üzerinde izleyicinin aktif katılımı ve beğenisiyle gerçekleştirildi. Bu panelde Dr. Nalan Akyürek, Dr. Canan Akman ve Dr. Levent Dalar birer konuşma yaptı. İkinci online toplantının konusu "Akciğer Kanseri Tedavisinde Yenilikler" oldu. Bu panel Dr. Coşkun Tecimer ve Dr. Mehmet Ali Bedirhan'ın moderatörlüğünde yapıldı. Dr. Akif Turna, Dr. Yeşim Eralp ve Dr. Ethem Nezh Oral'ın konuşmacı olarak

katıldığı bu toplantı, yine farklı branşlardan 100'ün üzerinde meslektaşımız tarafından ilgiyle izlendi. En son yapılan toplantı, olgu konseyi formatındaydı. Bu konseyde Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı'ndan Dr. Akif Turna, kliniklerinde takip ve tedavi ettikleri iki akciğer kanseri olgusunu sundu. Bu olgular toplantıya katılan panelistler; Dr. Kerim Sönmezoğlu, Dr. Mustafa Özcan, Dr. Filiz Koşar, Dr. Cengiz Gemici ve Dr. Yeşim Eralp tarafından multidisipliner olarak irdelendi. Ayrıca yine 100'den fazla izleyicinin interaktif olarak tartışmaya katılması sağlandı. Konsey 26 Mayıs 2015 tarihinde Dr. Benan Çağlayan moderatörlüğünde gerçekleştirildi. Siz üyelerimizden gelen talep doğrultusunda, Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği önümüzdeki dönemde de online toplantılar organize etmeye devam edecek. ●●

2. Çalışan Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Sempozyumu'nun ardından

İş ve Meslek Hastalıkları Uzmanları Derneği (İMUD) olarak 12-14 Haziran 2015 tarihlerinde Ufuk Hastane'sinde, Çalışan Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Sempozyumu'nun ikincisini gerçekleştirdik.

■ DR. ARİF KELEŞOĞLU – TÜSAD ÇEVRESEL VE MESLEK HASTALIKLARI ÇALIŞMA GRUBU BAŞKANI

Göğüs hastalıkları alanının iki büyük derneği olan TÜSAD ve Toraks'ın önemli katkıları, bu sempozyumun gerçekleşmesinde itici bir güç oldu. Camiamızın meslek hastalıklarıyla tanışmasının üzerinden yıllar geçti. Sevinerek görüyorum ki göğüs hastalıkları hekimlerinin son yıllardaki farkındalıkları katlanarak artıyor. Bunda her iki dernekte görev alan ve meslek hastalıklarıyla öncelikle ilgilenen hekimlerin payı yadsınmaz. Başta TÜSAD olmak üzere her iki dernek yönetiminin olaya pozitif bakışı da bu farkındalığın gelişmesine ciddi katkıda bulunuyor. Tüm bunlara rağmen olayın öneminin farkında olan hekimlerin; "bu konuda tanı koymanın bu işle ilgilenenler dışında mümkün olamayacağı" yanlış fikri önümüzdeki en önemli engel. Bir başka büyük engelse son yıllarda hekimliğin tedavi edici yönüne gereğinden fazla önem verilmesinin yarattığı sorun. Meslek hastalıklarının tedavisinin zor olduğunu ya da mümkün olmadığını düşünen hekimler, bu konudan uzak kalmayı tercih ediyorlar. Raporlama ve maluliyet sürecindeki zorluğun, hekimlerin gözünü korkutmasını da son neden olarak sayabiliriz.

Bu engeller karşısında ne yapılmalı?

Bu engellere -kimilerine kısmen olsa bile- karşı duruşumu belirtmek

isterim: Öncelikle meslek hastalığı tanısı koymak zor değildir. Bir hastalık tespit etmişsek ve bu hastalığın yaptığı iş süreciyle ilişkili olduğundan ciddi anlamda kuşkulanyorsak bu hastalığa meslek hastalığı diyebiliriz. İkinci engelle bakacak olursak; bizim asıl görevimizin hastalıkları tedavi etmekten ziyade onların gelişimini önlemek olduğunu hatırlatmakla başlamak isterim. Öyle düşünmüyorsak neden insanlara sigarayı bıraktırmaya çalışıyoruz? Meslek hastalığı tanısı koymamız, o kişiyi tedavi edemiyor olsak da aynı etkenlere maruz kalanları uyarmamız için bir vesile değil midir? Meslek hastalığı tanısı koymak, hastalık yaratıcı işyerlerini tespit etmek için

ön koşuldur. Bundan sonrası devletin denetleyici kuruluşlarının görevidir. Bu başarıyla gerçekleşirse aynı iş yerinden başka meslek hastalarının çıkmasını engellemiş oluruz. Son engelle geldiğimizdeyse size hak vermemek elimde değil. Raporlamak ve maluliyet sürecine dahil olmak en gözü kara hekimleri bile yıldırabilir gerçekten ama zorluklarla uğraşmadıktan sonra bu özverili mesleği yapmamızın anlamını sorgulamamız gerekmez mi?

Özetle; farkındalık ve bu sürece dahil olma motivasyonu, işin özü gibi durmaktadır.

Bu nedenle birincisini 5-7 Haziran

2014 tarihinde TÜSAD'ın koşulsuz ve güçlü desteğiyle gerçekleştirdiğimiz bu sempozyum silsilesini artık "branşınızın meslek hastalıklarını tanıyor musunuz?" konseptiyle sürdürmek kararını aldık. Amacımız; her branşın, meslek hastalıklarının farkında olmasını sağlamak ve hastalık yakınmalarıyla gelen çalışanlara meslek hastalığı tanısı koyma cesaretini vermektir. Sadece göğüs hastalıklarında; astımdan, KOAH'a, interstisyel hastalıklardan kanserlere kadar tanılanan hastalıkların en az %15'inin mesleki etkenlerle ortaya çıkmış olduğunun bilinmesi; bizi bu konuda motive etmeye yetti. Kırka yakın, konusunda en yetkin konuşmacının yer aldığı bu sempozyumun, görevini önemli ölçüde yerine getirdiğine inanıyorum. Sempozyuma katılamamış hekimler, İMUD'un web sayfasından konulara erişebilirler. Değinken istediğim diğer bir konuya son yıllarda artan, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin bir meslek hastalığı olma olasılığının tartışılması. Bu durum kesinlikle resmi, hukuki ve etik olarak meslek hastalığı olarak düşünülemez. Başlı başına kriminal ve sosyal bir olaydır. Aksini iddia etmek sorumluları ve tarafları değiştireceğinden, konuyu sulandırır ve çözümünü zorlaştırır. Ve son olarak diyorum ki: Branşımızın meslek hastalıklarının önemini bilelim ve tanı koymaktan çekinmeyelim! ●●

TÜSAD Akademi Geriatrik Hastalarda Solunum Sistemi Hastalıkları Kampı

30-31 Mayıs'ta Heybeliada Halki Palas Otel'de gerçekleştirdiğimiz TÜSAD Akademi Kampı, 35 kişilik katılımıyla, toplantı öncesinde Dr. Kamil Furtun'un acı kaybını öğrenmemiz nedeniyle buruk geçti. "Geriatrik Hastalıklarda Akciğer Sağlığı" ana temasının işlendiği Akademi Kampı'nda, konuşmacı ve oturma başkanlığı görevleriyle katkıda bulunan değerli hocalarımıza ve tüm katılımcılarımıza gösterdikleri ilgiden dolayı teşekkür ediyoruz.

Londra'da tıbbi deneyim

TÜSAD, iki kişiye yurt dışı eğitim amaçlı burs verdi. Bursa hak kazanan Dr. Kazım Rollas, Londra Royal Brompton Hastanesi'nde geçirdiği iki ayı kaleme döktü.

Dünyada yoğun bakım bilimi, kullanılan yeni teknolojiler ve deneyimlerle gittikçe gelişme gösteriyor. Türkiye Solunum Araştırmaları Derneği'nin bana sağladığı destekle Londra'da İngiltere'nin en önemli kalp ve akciğer hastalıkları üzerine özelleşmiş hastanesinin yoğun bakım ünitesini ziyaret etme olanağı buldum. İngiltere'de beş büyük ECMO merkezinden biri olan Royal Brompton Hastanesi Yetişkin Yoğun Bakım Ünitesi; solunum hastalıkları, anestezi ve kardiyoloji alanında uzman, oldukça deneyimli ve etkin bir ekipten oluşuyor. 20 yataklı ünite, dört koğu ve dört tek oda bulunuyor. Fiziki koşulları oldukça iyi olan yoğun bakım ünitesinde hasta başına bir hemşire sağlanabilmesi, her hasta ünitesinde ilaç hazırlama desklerinin ayrı olması ve her hasta başına bilgisayar kullanımı sayesinde kağıtla hasta takibinin olmadığı bir merkez Royal Brompton. ARDS hastalarında veno-venöz ekstrakorporeal membran oksijenizasyon (vv-ECMO) kullanımı; Avusturya'daki H1N1 deneyiminin yanı sıra İngiltere'den gelen başarılı sonuçlar nedeniyle popülerite kazanmıştır. Bu konudaki deneyim de gün geçtikçe artmaya devam ediyor.

ARDS hastalarının vv-ECMO ile takibi...

ECMO konusunda oldukça deneyimli olan bu merkezde ARDS hastalarının vv-ECMO ile takiplerinin her aşamasını dekanülasyonlarına kadar izleme olanağı buldum. Dr. Simon Finney önderliğindeki ECMO ekibi, bunun dışında Londra'nın diğer hastanelerinde ECMO endikasyonu olan hastalar için mobil ECMO hizmeti de veriyor. Bu sayede, hastalar başka hastanelere götürülüp yerinde ECMO kanülü takıldıktan sonra ambulansla yoğun bakıma getirilebiliyor. Boyut olarak daha büyük olan (Avalaon 29-31 f kanül) ECMO kanülleri, perkütan olarak yoğun bakımcular tarafından takılıyor ve dekanüle edilebiliyor. Takip ve ECMO'dan weaning konusunda oldukça deneyimli bir ekipleri var. ECMO uzmanları Dr. Jeremy Cordingley ve Dr. Sachin Sach, orada

bulduğum sürede ECMO ile ilgili her türlü sorumu oldukça ilgili ve nazikçe cevapladılar. Düzenli olarak yılda iki kez kendi personellerinin eğitimi için simülasyonlu ECMO kursu düzenleyen ekip, benim de ileride kendi düzenleyecekleri ECMO kursuna katılmam için ön ayak oldular. Mesai saatlerinin tamamını yoğun bakımda birebir hasta takibiyle geçiren yoğun bakım konsültanları, ayrıca fellow eğitimi de veriyor. Kardiyak ve torasik cerrahilerin yapıldığı merkezde perioperatif hastaların yanında solunum yetmezliği olan hastalar da takip ediliyor. Öğrenmeyi umduğum diğer şey ise yoğun bakımda ekokardiyografinin kullanımıydı. Merkezde Ekokardiyografi, kardiyolog tarafından düzenli olarak ve yoğun bakımda hemodinami yönetiminde temel araçlardan biri olarak kullanılıyor. Sabah 8'de başlayan vizite sonrası yoğun bakımci tarafından belirlenen endikasyonlarla, tek işi ekokardiyografi yapmak olan "Echo Fellow"u tarafından yapılıyor. Orada bulunduğum süre zarfında Dr. Harith ile birlikte ekokardiyografik değerlendirmelere katıldım. Kendisi, her gün yoğun bakımda ekokardiyografi ile nelere bakıldığını örnekleriyle anlattı. Özellikle vazopressör / inotrop kullanımı ve sıvı tedavisinin yönetiminde ekokardiyografi, sol ventrikül sistolik fonksiyonlarının yanında diastolik fonksiyonların önemi ve ekokardiyografik bulguları, sağ ventrikül fonksiyonlarının değerlendirilmesi ve sağ yetmezliğin ekokardiyografik bulguları gibi birçok konuda her gün anlatımlarını sürdürdü. Sonuç olarak gördüm ki Noninvaziv olmasının yanı sıra oldukça elverişli ve önemli bilgiler veren ekokardiyografi; ayrıntılı yapıldığında, yoğun bakımçıyı spesifik tedaviye yönlendiren temel bir araç olarak kullanılıyor. ●●

TÜSAD Bursları

TÜSAD'ın yurt dışı eğitim amaçlı verdiği iki bursun talihlileri Dr. Ayşe Coşkun Beyan ve Dr. Kazım Rollas idi..

İşkembenin döner hali

İşkembe döner dendiğinde kulağa sağlıklıymış gibi gelse de, aslında hiç de öyle değil. Kolesterol oranı düşük olan bu yemek, aksine kemikler için de çok faydalı. ■ IRMAK KAYSERİLİOĞLU

1951 yılında Çorum'da doğan Dr. Şükrü Tokatlıoğlu İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ni bitirdikten sonra uzmanlığını İstanbul Heybeliada Sanatoryumu Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yaptı. 1985 yılında Çorum Göğüs Hastalıkları Hastanesi'nde göreve başlayan Şükrü Tokatlıoğlu, bir dönem başhekimlik de yaptığı bu hastaneden 36 yılın sonunda emekli oldu. Mor Salkım isimli kafede işkembe döner üretmeye başladı. Kendisine doktorluktan yemek sektörüne uzanan yoldaki kariyer değişikliğiyle ilgili merak ettiklerimizi sorduk.

İşkembe döneri nasıl yapıyorsunuz? İlk kimlere denettiniz?

İşkembe döneri takmadan önce, şimdi hayatta olsa 110 yaşında olması gereken çok yaşlı bir akrabamdan öğrendiğim bir yöntemle terbiye ediyordum. Dünyada bu döneri ilk üreten benim. Önceleri kendi arkadaşlarımla gerçekleştirdiğimiz pikniklerde çok kez yapıp onların damak zevkine sundum ve beğenildiğini gördüm. Mart ayında emekli olmadan yaklaşık bir yıl kadar önce işletmesini üstlendiğim Mor Salkım Kafé'de de müşterilere denetmeye başladım.

Adı neden HATTUŞA? Anlamı nedir?

Çorum ilinin 82 km güneybatısında yer alan Hititler'in genç Tunç Çağı dönemindeki başkenti Hattuşaş'dan esinlenerek işkembe dönerine bu ismi verdim. Hititler'in yazılı tabletlerinde özellikle sakatat ürünlerini bol miktarda tükettikleri belirtilir.

Müşterilerinizden beklediğiniz tepkiyi alabildiniz mi?

Tahmin ettiğimden daha lezzetli olduğu için tepkiler de çok iyi oldu tabii. Şu an talebi zar zor karşılıyorum diyebilirim. Tezgah satışından çok dondurulmuş olarak şehir dışına gönderiyorum.

Kolesterolü oldukça düşük olduğu için işkembe döner, kırmızı et ve kokoreçe alternatif olarak gösteriliyor. Nasıl bu kadar sağlıklı?

Tıbbi kodekslerden alınan değerlere göre kolesterol oranı orta yağlı bir dana etinden düşük. Kalsiyum oranı yüksek olduğu için kemik dokusu için de çok yararlı.

Emekli olduktan sonra bambaşka bir hayata başladınız. Hekimliği özlüyor musunuz?

Hekimlik benim asıl mesleğim; çok güzel günlerim ve hatıralarım oldu, tabii ki özlüyorum.

Ayasofya

●● Bizans İmparatoru I.Jüstinyen tarafından katedral olarak yaptırılan ve Fatih Sultan Mehmet tarafından camiye dönüştürülen Ayasofya, tarihi müze olmasıyla her gün yüzlerce turist akınına uğruyor.

Kapalı Çarşı

●● Beyazıt, Nuruosmaniye ve Mercan semtlerinin ortasında yer alan dünyanın en büyük çarşısı ve en eski kapalı çarşılarından biridir. 1461 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılan, 4000 dükkan ve 66 sokaktan oluşan bu çarşı, yerli ve yabancı turistlerin en uğrak yerlerinden.

İstanbul Bilgini; Saffet Emre Tonguç

Altı tanesi İstanbul hakkında toplam 10 kitabı bulunan Saffet Emre Tonguç, aynı zamanda dünyanın dört bir yanından gelen birçok ünlüye İstanbul'u gezdiren ve anlatan bir rehber, bir İstanbul bilgini. Biz de İstanbul ve seyahat hakkında bilmediklerimizi işin erbabından dinleyelim istedik. ■ AYŞE SÖNMEZ

arasında ABD'nin ilk kadın Dış İşleri Bakanı Madeleine Albright, dünyanın en güçlü kadını seçilen talk show yıldızı Oprah Winfrey, ünlü yıldız Robert Redford gibi onlarca ünlü var. İstanbul hakkında çoğu ödül alan altı kitap yazdım. Yine de "İstanbul'u her şeyiyle tanıyorum, şehri bitirdim" diyemiyorum. Hep söylüyorum; güzel, sofistike ve nazlı bir kadın gibi İstanbul. Siz merak edip gezdikçe o sizi yeni yüzler, yeni hikayeler ve yeni mekanlarla tanıştıyorsa. Yeter ki ilgilenin ve dinlemesini bilin. Örneğin 28 sene içinde yüzlerce kez Kapalı Çarşı turu yaptım, yine de beni hala şaşırtmaya devam ediyor. Şu anda üzerinde çalıştığım Kapalı Çarşı kitabı için araştırma yaparken hiç girmediğim sokakları, hiç gezmediğim hanları gördüm ve hiç bilmediğim mesleklerin ustalarını öğrendim. Kısaca siz yeter ki isteyin, İstanbul sırlarını sizinle paylaşacaktır.

çıkılmaktan hoşlanıyorum. Bu konuda her zaman başarılı olduğum söylenemez ama yine de gittiğim yerde "gerçekten" kullanacağım şeyleri koyuyorum valizime. Gideceğiniz tarihlerdeki hava durumunu takip etmek önemli. Benim gibi midesine düşünün biriyensiz ama dönüşünüzün de mümkün olan en az kilo ilavesiyle olmasını istiyorsanız gideceğiniz yerin mutfak özellikleri hakkında da bilgi almanız tatil sonrası verilecek kiloları azaltması açısından faydalı olabilir.

Sık sık gitmekten asla sıkılmadığınız şehir neresi ve neden?

Tek bir yer söylemek haksızlık olur. Gitmekten değil ama dönmekten her zaman mutlu olduğum tek yer İstanbul. Bunu söylediğimde insanlar pek inanamış gözlerle bakıyorlar bana ama doğruyu söylüyorum. Benim için İstanbul "her şeye rağmen" hala dünyanın en güzel şehri. İstanbul'u sıralama dışı bırakırsak Akdeniz'in sıcaklığını ve medeniyetle bana İzmir'i hatırlatan Barselona her daim keyif aldığım bir şehir olmuştur. Sydney mutlaka görülmesi gereken bir yer; insan doğayı mahvetmeden de çeşitli binaların yapılabileceğini görüyor. Buenos Aires; dansı, tarihi ve harika yemekleri bir arada bulabileceğiniz bir diğer şehir. Beni durdurun çünkü listeyi daha da uzatabilirim.

Saffet Emre Tonguç - Oprah Winfrey

Seyahat etmek sizin için ne anlam ifade ediyor?

Kültür paylaşımı. Gittiğiniz her yerde hayatınıza yeni kavramlar, yeni dostlar giriyor ve oralara kendi kültürünüzden izler bırakıyorsunuz. Tanımak ve öğrenmek için en güzel yolun seyahat olduğunu düşünüyorum. Bir arkadaşım yıllar önce "yolculuğa yeni dostlar edinmek için çıkılır" demişti, bence çok haklıydı.

Bu yaz İstanbul'da ne yapmalı?

İstanbul'u yaşamalı. Yaz ayları boşalır İstanbul ve sadece sevdalılarına kalır. En güzel zamandır keşfe çıkmak için. İstanbul'la ilk kez tanışacaklar için ilk hedef tarihi yarımada olmalı. 1500 yaşındaki Aya Sofya, 400 yıl Osmanlı sultanlarına ev olmuş Topkapı Sarayı, Muhteşem Süleymaniye, dünyanın ilk AVM'lerinden Kapalı Çarşı ile sınırlı kalmak bölgeye yapılabilecek en büyük haksızlık. Korkusuzca dalın ara sokaklara ve kaybolun. Adalara gidin; İstanbul'da yaşayan ve adaları hiç görmemiş insanlar tanıyorum ben. Hayatta neler kaçırdıklarının farkında bile değiller. Oysa ki adalar nostalji kokan bir atmosferde bugünü yakalayabileceğiniz ender yerlerden. Kendinize bir iyilik yapın; adalarda edebiyat, sanat ve lezzetle yoğrulmuş bir gün geçirin. Fener ve Balat, eski İstanbul'u yaşatan yerlerden, keşfe çıkın. Son zamanlarda yıldızları parlayan Galata ve Karaköy ise tarihe dokunurken keyifle farklı lezzetler tatmak isteyenlere göre.

İstanbul'da gizli kalmış nereler var?

Nereler yok ki? 28 senedir profesyonel rehberlik yapıyorum. Gezdirdiklerim

Seyahat etmekle ilgili küçük ipuçları var mı?

İlk kez gittiğim yerlerle ilgili internette detaylı bir araştırmayla başlarım işe. Biliyorum internet bilgi kirliliğinin de olduğu bir yer ancak güvendiğiniz yayınlar ve bloggerlar size doğru bilgiyi verecektir. Bunların dışında oraya giden insanların yorumlarının olduğu siteler çok faydalı. Kimi zaman bu sitelerde yer ve mekan sahiplerinin özellikle yazdıkları olumlu eleştiriler olsa da genele bakıp bunları ayıklamak çok kolay. Yolculuklara mümkün olduğu kadar küçük bavullarla

Bu yaz nerelerde olacaksınız?

İlk olarak Ege ve Akdeniz sahillerimizi gezmek istiyorum. Tercihim her zaman butik otellerden yana oldu. Bu sefer de butik otellerde kalıp dönüşte onları yazmayı planlıyorum. Listemde Teomida, Bozburun Yacht Club, Alavya, Golden Key Bördübet, Bella Sombra, Türkbükü 81, Mola/Cunda, Nea Alaçatı, 2Rooms Hotel/ Urla, Lissiya Hotel, Olive Farm, Zephyros Datça gibi tesisler bulunuyor. Bu yaz bir de Maldivler planım var. Orada da Constance Hotel'in iki ayrı otelinde kalacağım.

Dünya çapında üne sahip İstanbul uzmanlığınız nasıl başladı?

Aslında amaç İstanbul uzmanlığı değildi ama çıkış noktası kesinlikle İstanbul sevgisiydi. Her şeye, herkese ve tüm olumsuzluklarına rağmen İstanbul benim için dünyanın en güzel şehri. Nereye gidersem gideyim kendimi hep İstanbul'a dönerken hayal ediyordum. Sevgi merakı, merak da öğrenmeyi getiriyor beraberinde. Önceleri şehre ait olanları sadece seyrederken aynı zamanda dağarcığımda da bilgilerin biriktiğinin farkında değildim. Daha sonra yetineme ve daha çok okuyup, daha çok gezip, daha fazla öğrenme isteği başladı. Sokaklarında kaybolup, şehrin insanlarıyla konuşmak da bana çok şey kattı.

●● GÖRÜLMESİ GEREKENLER

Kont Ostrorog Yalısı

●● İslam Hukuku konusunda uzman olan Polonya doğumlu Leon Ostrorog, zamanında Osmanlı İmparatorluğu'na danışmanlık yapmış biri. Galata bankerlerinden Lorando'nun kızı Jeanne ile evlenen kontun misafirleri arasında Pierre Loti gibi birçok ünlü isim bulunuyor. Kandilli'de bulunan yalıda şu an Rahmi Koç yaşıyor.

Galapagos Adaları

●● Büyük Okyanus'un doğusunda yer alan Galapagos Adaları, 14 farklı adadan oluşuyor. 25.000 kişinin yaşadığı bu adalar Colon Takımadaları olarak da biliniyor. Tüm yıl boyunca ziyaret edilebileceğiniz Galapagos Adaları için ideal mevsim Aralık - Mart ayları.

İstanbul'u yaşayın

Rehberlikle yolunuz nasıl keşişti?

Eğitim yolculuğum hayli enteresan. Boğaziçi Üniversitesi'nde Turizm ve Otel Yöneticiliği okurken cep harçlığı için rehberlik yapmaya başlamıştım. Sonraki süreç de, turizmle ilgili olarak geliştirdiğim rehberlik yaparken bana yardımcı olabileceğini düşündüğüm alanlarda eğitim aldım. Siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler bölümünde okudum, ardından tarih yüksek lisansı yaptım. Ailem ticaretle uğraştığı için onları da mutlu etmek söz konusuydu; bu sebeple Viyana'da İşletme üzerine doktora çalışmam oldu. Sonunda yüreğimin sesi ağır bastı, çünkü insanların sevdikleri işi yapmaları gerektiğini düşünüyorum. Gezmek benim için bir yaşam biçimi aslında, rehberlik bana bambaşka bir yaşam

Turizm, siyaset ve uluslararası ilişkiler konusunda lisans, tarih konusunda yüksek lisans sahibisiniz. İstanbul rehberliği hedefiniz miydi?

Bu eğitimler bugüne kadar bana çok şey kattı. Özel olarak İstanbul rehberi olmak için çıkmadım yola ancak zaman içinde sevgim ve ilgim nedeniyle insanların istekleri beni bu şehre yönlendirdi. Bugün; İstanbul içinde James Bond- Dan Brown'a Karşı, Kapalıçarşı, Fener-Haliç-Balat, Karaköy, Galata-Beyoğlu, Taksim-Cihangir-Çukurcuma, 7 Tepe 7 Cami, Kuzguncuk-Üsküdar gibi çok farklı turlar yapıp buralarda normalde kapalı olan kilise ve sinagog gibi yerleri açtırıyorum.

İstanbul'da yaşayan insanlar sizce İstanbul'u ne kadar biliyor?

İşte bu beni en çok üzen sorulardan biri. Olumlu yanıt verebilmeyi inanın çok istiyorum ama mümkün değil. Her şeyden önce İstanbul'da yaşayanlar neye sahip olduklarının farkında bile değiller. Bazı insanlar "Bir gün nasılsa giderim" diye şehri keşfetmeyi erteliyor.

"Güzel, sofistike ve nazlı bir kadın gibi İstanbul"...

olduğunu gösterdi. Dört duvar arasında klasik anlamda kariyer yapmak yerine hayatın tam içinde olmayı, yeni insanlar ve kültürler tanımayı tercih ettim. Aynı zamanda şanslı biriyim, 14 bin rehber arasında iki kere Türkiye'nin en iyi rehberi seçilen tek kişi oldum.

Bazıları İstanbul'u gezmenin pahalı bir şey olduğunu düşünüyor ve bunu tembelliğine mazeret olarak kullanıyor. Oysa hiç pahalı değil şehirde gezmek. Lütfen bir İstanbul Kart ve bir de Müze Kart alın. Bu ikisi cebinizdeyse gidemeyeceğiniz yer, giremeyeceğiniz müze yok demektir. Müze kartın bedeli 40 TL, sadece Topkapı'ya giriş bileti ise aşağı yukarı aynı fiyat. Tek bir kartla Türkiye'deki bütün müzelerin kapısı size açık oluyor. Lütfen tüm mazeretleri bir yana bırakın ve "İstanbul'da yaşamayın, İstanbul'u yaşayın".

Şu anda üzerinde çalıştığınız bir projeniz var mı?

Aslında birden fazla projem var. Benim sorunun zamansızlık. Öncelikle "İstanbul

ve Gece" kitabımı çıkarmak istiyorum. Fotoğrafları Aydın Sertbaş çekti. İstanbul'un gece yüzünü gösteren bir kitap olacak. Gecenin, çirkinlikleri de örttüğü düşünülürse İstanbul'un güzelliği ikiye katlanacak. Ardından "Kapalıçarşı" kitabını planlıyorum. Yıllardır Kapalıçarşı turları düzenliyorum. Bu kitapta sadece Çarşı'daki özgün alışveriş mekanlarından söz edilmeyecek. Kapalıçarşı'nın insan yüzünün de yansımaları arzu ediyorum. İstanbul'un en güzel 200 camii yazdığım kitabım da yakında çıkacaklar arasında.

Henüz gitmediğiniz ama mutlaka görmek istediğiniz neresi var?

126 ülke ve 1345 şehir gördüm, Senegal, Zimbabve, Galapagos, Sibirya ve Paskalya Adası gitmediğim ama görmek istediğim yerler arasında bulunuyor.

Bugüne kadar gezdirmekten en keyif aldığınız isim?

Aralarında İtalya Cumhurbaşkanı Carlo Azeglio Ciampi, top model Molly Sims, Rusya Grand Düşesi Maria Vladimirovna Romanova, ünlü oyuncu Robert Redford, Kevin Spacey, Bob Geldof, moda devi Calvin Klein, eski ABD Dış İşleri bakanı Colin Powell'in da olduğu yüzden fazla ünlüyü gezdirdim. Oprah Winfrey'nin yeri başka. Mutevazılığını, sevecenliğini ve insana verdiği değeri gördükçe Oprah Winfrey olmanın kolay ve tesadüflere bağlı olmadığını fark ettim. Bir de Madeleine Albright'la kurduğumuz dostluk çok özel.

İstanbul'da gördüğünüz en görkemli ev kimin evi?

Abud Efendi yalısına komşu olan Kandilli'deki Kont Ostrorog Yalısı Boğaziçi'ndeki en güzel ve tarihi binalardan biri. Serdar Gülğün'ün oturduğu Çengelköy'deki Macar Feyzullah Paşa Köşkü nefesimi keser. Ebru Mengencioğlu'nun zevkinin yansıdığı,

geçenlerde ABD'deki Harper's Bazaar'a kapak olan Kandilli'deki Edib Efendi Yalısı da çok güzeldir. Ömer Koç'un Salacak'ta yaşadığı eskiden Mahmut Baler'e ait olan köşk ise rafine bir zevkin ürünüdür. Kütüphanesinde bir ömür bile geçirilebilir. Bir de Ortaköy sırtlarındaki bordo renkli, pagodaya benzeyen Bruno Taut Evi'ni çok severim.

İstanbul'da sizi en çok etkileyen cami ve kilise hangileri? Neden?

Mutevazı zarafeti ile Süleymaniye, ayrıca muhteşem mozaik ve freskleriyle Kariye Camii. Bizans döneminden kalıp da camiye hiç çevrilmemiş olan Fener'deki Moğolların Meryemi Kilisesi hikayesiyle etkiler beni. Kadıköy'deki Aya Triada, Karaköy'deki Surp Hisus Pirgiç Ermeni Katolik kiliseleri de çok güzeldir.

Gezdiğiniz arasında sizi en çok etkileyen şehir ve ülkeler hangileri?

İtalya, İsviçre, Peru, Brezilya, Norveç ve Avustralya benim vazgeçilmezlerim arasında çünkü bu ülkeler her gittiğimde bana tarih, doğal güzellik ve kültür adına yeni bir şeyler keşfetme olanağı tanıyor. En gözde şehirlerimse bir sıra gözetmeden şu şekilde: Sydney, San Fransisko, Buenos Aires, Rio de Janeiro, Barselona, Berlin, Cape Town, Hong Kong, Şanghay ve Stockholm. En sevdiğim şehri sorarsanız her şeye rağmen İstanbul.

Yeni kitap projeleri var mı?

Planladıklarım arasında İstanbul camileri ve Sur içi kitapları var. İstanbul dışında ise Türkiye'de yedi bölgeyi anlatan yedi ayrı kitap hazırlığı içindeyim. İstanbul ve Gece, Karayıpler, Orta Amerika, Güney Amerika, En Güzel Balayı Adaları da sıraya girdi. Tek sorunumsa zaman! ●●